

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie – Instytucja Pośrednicząca w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

REGULAMIN KONKURSU
Nr RPLU.15.01.00-IP.01-06-001/22
Oś priorytetowa 15 Odporne Lubelskie
- zasoby REACT-EU dla Lubelskiego
Działanie 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw
w zakresie energetyki
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Lublin, dnia 8 listopada 2022 r.

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE - Podstawy prawne i dokumenty programowe konkursu:	4
II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH.....	9
III. INFORMACJE O KONKURSIE	15
3.1. Podstawowe informacje o konkursie.....	15
3.2. Instytucja odpowiedzialna za konkurs	16
3.3. Cel konkursu.....	16
3.4. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na konkurs	17
3.5. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie	18
3.6. Terminy i doręczenia	20
3.7. Wycofanie wniosku.....	21
3.8. Informacje na temat zmiany Regulaminu.....	21
IV. WYMAGANIA KONKURSU.....	22
4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie.....	22
4.2. Typy projektów	25
4.3. Grupa docelowa i ostateczni odbiorcy wsparcia	27
4.4. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	28
4.5. Lokalizacja projektu	30
4.6. Pomoc de minimis.....	30
4.7. Wymagania w zakresie wskaźników projektu.....	32
V. ZASADY FINANSOWANIA PROJEKTU	32
5.1. Poziom dofinansowania oraz wartość projektu	32
5.2. Kwalifikowalność projektu oraz kosztów.....	34
5.3. Katalog kosztów kwalifikowalnych.....	35
5.4. Katalog kosztów niekwalifikowalnych	38
VI. PROCEDURA OCENY I WYBORU PROJEKTU.....	39
6.1. Zasady ogólne	39
6.2. Podpisywanie pakietu dokumentów składanych do IOK	40

6.3. Weryfikacja warunków formalnych w ramach danej rundy konkursu	42
6.4. Ocena projektu w ramach danej rundy konkursu.....	43
6.5. Powoływanie ekspertów.....	48
6.6. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie rundy konkursu.....	48
6.7. Zwiększenie alokacji oraz wybór projektów ze zwiększonej alokacji.....	50
6.8. Umowa o dofinansowanie.	51
VII. POLITYKI HORYZONTALNE	53
7.1. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji	55
7.2. Monitorowanie i sprawozdawczość realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	58
7.3. Kontrola – jak zweryfikować czy działania dotyczące zasady dostępności zostały zrealizowane zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie?	58
7.4. Kontrola dostępności informacji i promocji.....	58
7.5. Dostępność informacji o projekcie.....	59
7.6. Informowanie o realizacji projektu ze środków UE	60
VIII. PROCEDURA ODWOŁAWCZA.....	60
IX. ANULOWANIE KONKURSU.....	62
X. ZAŁĄCZNIKI	62

I. INFORMACJE OGÓLNE - Podstawy prawne i dokumenty programowe konkursu:

Konkurs jest organizowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

Rozporządzenia UE:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) Nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347/289 z 20.12.2013 r., z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzeniem 1301/2013;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) (Dz. Urz. UE L 437/30 z 28.12.2020 r.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r., z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzeniem ogólnym;
- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352/1 z 24.12.2021 r., z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzeniem 1407/2013;
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138/5 z 13.05.2014 r., z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzeniem 480/2014;
- Rozporządzenie Rady (WE, EURATOM) NR 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L 312/1 z 23.12.1995 r.), dalej zwane Rozporządzeniem 2988/95;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję

- nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193/1 z 30.07.2018 r.), dalej zwane Rozporządzeniem 2018/1046;
- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014 r., z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzeniem 651/2014;
  - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. Urz. UE L 119/1 z 04.05.2016 r., z późn. zm.), dalej zwane RODO;
  - Rozporządzenie (UE) 2018/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, Dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L. 328/1 z 21.12.2018 r., z późn.zm.);
  - Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286/1 z 30.09.2014 r., z późn. zm.);
  - Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012 r., z późn. zm.), dalej zwany TFUE;
  - Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L Nr 327/1 z dnia 22.12.2000 r., z późn.zm.);
  - Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288/27 z 06.11.2007 r.);
  - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206/7, z 22.07.1992 r., z późn.zm.);
  - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315/1 z 14.11.2012 r., z późn. zm.);
  - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. UE L 313/1 z 28.11.2015 r.);
  - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz. Urz. UE L 285/10 z 31.10.2009 r., z późn.zm.);
  - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r.

w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Tekst mający znaczenie dla EOG.) (Dz. Urz. UE L 328/82 z 21.12.2018 r., z późn.zm.), dalej zwana Dyrektywą (UE) 2018/2001;

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152/1 z 11.06.2008 r., z późn. zm.);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153/13 z 18.06.2010 r., z późn. zm.);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334/17 z 17.12.2010 r., z późn. zm.);

Regulacje krajowe:

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.), dalej zwana ustawą wdrożeniową;
- Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2021 r., poz. 986), dalej zwana Ustawą COVID;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.), dalej zwana ustawą o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.), dalej zwana Prawo zamówień publicznych lub Pzp;
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 743);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm), dalej zwana KPA;
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r., poz. 610 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2020 r., poz. 1077 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r., poz. 1098 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r., poz. 716 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2166 z późn.zm.);

- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r., poz. 554 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1355 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U. z 2021 r., poz. 2179);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2017 r., poz. 2367);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r., Nr 53, poz. 312 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r., Nr 53, poz. 311 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r., poz. 900);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 poz. 1454 z późn. zm.)¹;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2021 r. poz. 865 z późn. zm.)²;
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. - w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. z 2021 r., poz. 2458);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii (Dz. U. z 2017 r., poz. 1912);

¹ Numer referencyjny programu pomocowego: SA.101607 (zmiana SA.59143(2020/X))

² Numer referencyjny programu pomocowego: SA.101606 (zmiana SA.59147 (2020/X))

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz. U. z 2009 r., Nr 43, poz. 346 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 376 z późn. zm.);

Dokumenty i wytyczne:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, przyjęty decyzją KE C(2015) 887 z dnia 12 lutego 2015 r. ze zmianami zatwierdzonymi decyzją KE C(2018) 3837 z dnia 12 czerwca 2018 r., decyzją KE C(2020) 2066 z dnia 3 kwietnia 2020 r., decyzją KE C(2020) 7378 z dnia 21 października 2020 r., decyzją KE C(2021) 2606 z dnia 12 kwietnia 2021 r., decyzją KE C(2021) 9739 z dnia 22 grudnia 2021 r. oraz decyzją KE C(2022) 5497 z dnia 26 lipca 2022 r. dalej zwany RPO WL 2014-2020;
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 zatwierdzony uchwałą nr CCCLXXXVI/6728/2022 z dnia 17 sierpnia 2022 r. dalej zwany SZOOP;
- Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014-2020 (Dz. Urz. UE C z dnia 28 czerwca 2014 r.);
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 wraz z załącznikiem nr 2 Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020;
- Program ochrony powietrza dla strefy - Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu;

- Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM 2,5 oraz decelowego benzo(a)pirenu;
- Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubelskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dalej zwana uchwałą antysmogową.

II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

audyt energetyczny – w rozumieniu art. 2 pkt. 25 Dyrektywy 2012/27/UE oznacza systematyczną procedurę, której celem jest uzyskanie odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków, działalności lub instalacji przemysłowej bądź handlowej lub usługi prywatnej lub publicznej, określenie, w jaki sposób i w jakiej ilości możliwe jest uzyskanie opłacalnej oszczędności energii, oraz poinformowanie o wynikach;

beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 oraz w art. 63 rozporządzenia ogólnego;

biogaz - w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;

biogaz rolniczy - w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii gaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących ze składowisk odpadów, a także oczyszczalni ścieków, w tym zakładowych oczyszczalni ścieków z przetwórstwa rolno-spożywczego, w których nie jest prowadzony rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków;

biomasa – w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii to ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, w tym substancje roślinne i zwierzęce, leśnictwa i związanych z nimi działań przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów;

dni robocze - dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;

dzień/dni – ilekroć w niniejszym regulaminie mówi się o „dniu” lub „dniach”, rozumie się przez to dni kalendarzowe;

dofinansowanie – współfinansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, wypłacane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu;

efektywność energetyczna – oznacza ilość zaoszczędzonej energii ustaloną w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka mającego na celu poprawę efektywności energetycznej i po jego wdrożeniu, z jednoczesnym zapewnieniem normalizacji warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii;

energia pierwotna – oznacza energię zawartą w pierwotnych nośnikach energii, pozyskiwaną bezpośrednio ze środowiska, a w szczególności: w węglu kamiennym energetycznym (łącznie z węglem odzyskanym z hałd), w węglu kamiennym koksowym, w węglu brunatnym, w ropie naftowej (łącznie z gazoliną), w gazie ziemnym wysokometanowym (łącznie z gazem z odmetanowania kopalń węgla kamiennego), w gazie ziemnym zaazotowanym, w torfie do celów opałowych, oraz energię: wody, wiatru, słoneczną, geotermalną wykorzystywaną do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, a także biomasę w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych;

energia ze źródeł odnawialnych – zgodnie z Dyrektywą (UE) 2018/2001 oznacza energię z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego (energię słoneczną termiczną i energię fotowoltaiczną) oraz energię geotermalną, energię otoczenia, energię pływów, fal i inną energię oceanów, hydroenergię, biomasę oraz gaz pochodzący z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);

ePUAP - elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej;

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

głęboka termomodernizacja - oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej, którego przedmiotem jest m.in.:

- a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię m.in. dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej,
- b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- c) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii cieplnej na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji z OZE.

W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych, z uwzględnieniem różnic w sposobie użytkowania tych budynków i ich właściwościach. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065 z późn. zm.).

Wsparcie projektów inwestycyjnych dotyczących głębokiej termomodernizacji obejmuje takie elementy jak: ocieplenie obiektu; wymiana okien i/lub drzwi zewnętrznych; energooszczędne oświetlenie; przebudowa systemów grzewczych na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne, w tym wymiana/przebudowa istniejącego źródła ciepła na OZE; instalacja systemów chłodzących opartych o OZE; wyłącznie przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji służących poprawie efektywności energetycznej; instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu, ciepłej wody użytkowej oraz instalacja zaworów podpionowych i termostatów jeśli konieczność taka wynika z charakteru projektu.

Powyższe działania mogą stanowić koszty kwalifikowalne wyłącznie jeśli wynikają z przeprowadzonego audytu energetycznego.

instalacja odnawialnego źródła energii – zgodnie z art. 2 ust 13 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii instalacja odnawialnego źródła energii oznacza instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:

- a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub
- b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego

– a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej lub magazyn biogazu rolniczego;

IOK – Instytucja Organizująca Konkurs – Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie;

istotna modyfikacja wniosku - każda modyfikacja wniosku, której skutkiem jest zmiana wskaźników lub celów projektu, mogąca mieć wpływ na ocenę projektu w oparciu o kryteria wyboru projektów, zmiana podmiotowa wnioskodawcy lub zmiana zakresu rzeczowego projektu;

IZ RPO – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020;

jedno przedsiębiorstwo - wnioskodawca oraz wszystkie jednostki gospodarcze powiązane z wnioskodawcą jednym ze stosunków określonych w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia 1407/2013 tj.:

- a) jedna jednostka gospodarcza posiada w drugiej jednostce gospodarczej większość praw głosu akcjonariuszy, wspólników lub członków;
- b) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innej jednostki gospodarczej;
- c) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wywierać dominujący wpływ na inną jednostkę gospodarczą zgodnie z umową zawartą z tą jednostką lub postanowieniami w jej akcie założycielskim lub umowie spółki;
- d) jedna jednostka gospodarcza, która jest akcjonariuszem lub wspólnikiem w innej jednostce gospodarczej lub jej członkiem, samodzielnie kontroluje, zgodnie z porozumieniem z innymi

akcjonariuszami, wspólnikami lub członkami tej jednostki, większość praw głosu akcjonariuszy, wspólników lub członków tej jednostki.

Jednostki gospodarcze pozostające w jakimkolwiek ze stosunków, o których mowa powyżej, za pośrednictwem jednej innej jednostki gospodarczej lub kilku innych jednostek gospodarczych również są uznawane za jedno przedsiębiorstwo;

kogeneracja - w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne to równoczesne wytwarzanie energii cieplnej i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu;

kwalifikowany podpis elektroniczny – podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt. 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE, który jest unikalnie przyporządkowany podpisującemu, umożliwia ustalenie tożsamości podpisującego, jest składany przy użyciu danych służących do składania podpisu elektronicznego, których podpisujący może, z dużą dozą pewności, użyć pod wyłączną swoją kontrolą, jest powiązany z danymi podpisanymi w taki sposób, że każda późniejsza zmiana danych jest rozpoznawalna, składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego, opierający się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;

KOP – Komisja Oceny Projektów;

KM RPO – Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020;

kryteria wyboru projektów – kryteria umożliwiające ocenę projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zgodne z warunkami, o których mowa w art. 125 ust. 3 lit. a Rozporządzenia ogólnego, zatwierdzone przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 Rozporządzenia ogólnego;

LAWP – Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie;

LSI2014 – Lokalny System Informatyczny na lata 2014-2020 (<https://lsi2014.lubelskie.pl>);

magazyn energii - oznacza magazyn energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt. 10 k) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne - instalacja umożliwiająca magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do sieci elektroenergetycznej;

małe przedsiębiorstwo - przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 milionów EUR;

mikroprzedsiębiorstwo - przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR;

MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Załączniku I do Rozporządzenia 651/2014);

OOP – Oddział Oceny Projektów LAWP;

oszczędność energii – w rozumieniu art. 2 pkt. 10 ustawy o efektywności energetycznej oznacza ilość energii stanowiącą różnicę między energią potencjalnie zużytą przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie, przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a energią zużytą przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie, po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i po uwzględnieniu znormalizowanych warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii;

OZE - w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów;

podmiot wykluczony – podmiot wpisany do rejestru podmiotów wykluczonych, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, prowadzonego przez Ministra Finansów na podstawie art. 210 ustawy o finansach publicznych;

portal – portal Funduszy Europejskich na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl;

projekt – zgodnie z art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego;

przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej - w rozumieniu art. 2 pkt. 12 ustawy o efektywności energetycznej oznacza działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, w urządzeniu technicznym lub w instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii;

REACT-EU – (z ang. Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) zasoby dodatkowe, zapewnione jako wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy. Zasoby REACT-EU są to zasoby pochodzące z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy, zapewniające pomoc na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność;

Regulamin - Regulamin konkursu nr RPLU.15.01.00-IP.01-06-001/22 Oś priorytetowa 15 Odporne Lubelskie – zasoby REACT-EU dla Lubelskiego Działanie 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020;

RPO WL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności w rozumieniu art. 5 pkt 7a lit. a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uchwalony przez zarząd województwa i przyjęty przez Komisję Europejską, odzwierciedlający cele zawarte we Wspólnych Ramach Strategicznych stanowiących załącznik 1 do Rozporządzenia ogólnego oraz w umowie partnerstwa, które mają być osiągnięte za pomocą funduszy strukturalnych, będący podstawą

realizacji działań w nim określonych, stanowiący program, o którym mowa w art. 96 Rozporządzenia ogólnego, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego nr CCCXVII/5563/2021 z dnia 3 grudnia 2021 r.;

siła wyższa - dowolna nieprzewidywalna, wyjątkowa sytuacja lub takie zdarzenie będące poza kontrolą stron, które uniemożliwiają którejkolwiek z nich wywiązanie się ze swoich obowiązków i które nie były wynikiem błędu lub zaniedbania po ich stronie lub po stronie ich podwykonawców, i których nie można było uniknąć przez postępowanie z odpowiednią i uzasadnioną należytą starannością;

SHRIMP - System Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy Publicznej;

średnie przedsiębiorstwo - przedsiębiorstwo z sektora MŚP (zgodnie z definicją zawartą w Załączniku I do Rozporządzenia 651/2014 z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw);

umowa o dofinansowanie - zgodnie z art. 2 pkt 26 lit. a ustawy wdrożeniowej umowa zawarta pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania w ramach RPO WL;

wartość projektu - należy przez to rozumieć sumę wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych projektu;

warunki formalne – warunki odnoszące się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełniania albo niespełniania danego warunku;

wniosek o dofinansowanie - wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami złożony przez wnioskodawcę do IOK w celu uzyskania dofinansowania na realizację projektu;

wnioskodawca - zgodnie z art. 2 pkt 28 ustawy wdrożeniowej - podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

wydatki kwalifikowalne - wydatki poniesione w związku z realizacją projektu, spełniające wszystkie warunki, pozwalające uznać je za kwalifikowalne, określone w: RPO WL, w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, w Regulaminie konkursu oraz w aktach prawa powszechnie obowiązującego mających zastosowanie do beneficjenta lub projektu;

wysokosprawna kogeneracja - w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne to wytwarzanie energii elektrycznej lub mechanicznej i ciepła użytkowego w kogeneracji, które zapewnia oszczędność energii pierwotnej zużywanej w:

- a) jednostce kogeneracji w wysokości nie mniejszej niż 10% w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego lub
- b) jednostce kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej poniżej 1 MW w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego;

W ramach przedmiotowego naboru projekty mogą dotyczyć wyłącznie kogeneracji z OZE.

zakończenie projektu - dzień ostatniej płatności na rzecz beneficjenta, od którego liczony jest okres trwałości projektu;

ZWL – Zarząd Województwa Lubelskiego.

III. INFORMACJE O KONKURSIE

3.1. Podstawowe informacje o konkursie

1. Niniejszy Regulamin zawiera informacje dotyczące zasad naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania oraz warunków, na jakich odbywa się konkurs na dofinansowanie projektów z EFRR w ramach Osi Priorytetowej 15 Odporne Lubelskie - zasoby REACT-EU dla Lubelskiego, Działanie 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.
2. Wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym. Konkurs ma charakter zamknięty i jest podzielony na rundy.
3. Czynności dotyczące postępowania w ramach konkursu, zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i IOK na etapie weryfikacji warunków formalnych i oceny, dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem LSI2014 (z wyłączeniem korespondencji ws. pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, negatywnej oceny oraz odmowy podpisania umowy o dofinansowanie).
4. Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz do listy projektów wybranych do dofinansowania. Wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu udziela IOK poprzez:
  - konsultacje elektroniczne (drogą e-mailową na adres: lawp@lubelskie.pl),
  - konsultacje telefoniczne (pod numerem tel. (81) 46-23-831 oraz (81) 46-23-812),
  - odpowiedzi pisemne na zapytania kierowane przez wnioskodawców przesyłane pocztą tradycyjną (na adres: Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, ul. Wojciechowska 9A, 20-704 Lublin),
  - konsultacje w siedzibie IOK (Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, ul. Wojciechowska 9A, 20-704 Lublin).
5. Wyjaśnienia w kwestiach dotyczących konkursu dotyczą zasad naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania. Pytania zadawane podczas konsultacji nie mogą dotyczyć wstępnej oceny wniosku oraz wyników oceny. Należy jednocześnie pamiętać, że odpowiedź udzielona przez IOK nie jest równoznaczna z wynikiem oceny projektu.
6. Zgodnie z art. 14a ustawy wdrożeniowej ustanowiono stanowisko Rzecznika Funduszy Europejskich, więcej na stronie www.rpo.lubelskie.pl³.
7. Odpowiedzi na pytania dotyczące konkursu będą zamieszczane na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl. Jednocześnie, w przypadku gdy liczba pytań będzie znacząca, IOK zastrzega sobie prawo do ograniczenia publikowania odpowiedzi do kluczowych lub powtarzających się pytań. Odpowiedzi udzielane na pytania związane z procedurą wyboru projektów są wiążące do momentu

³ <https://rpo.lubelskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/rzecznik-funduszy-europejskich/>.

zmiany odpowiedzi. Jeśli zmiana odpowiedzi nie wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, wnioskodawcy którzy zastosowali się do danej odpowiedzi i złożyli wnioski o dofinansowanie w oparciu o wskazówki w niej zawarte, nie będą ponosić negatywnych konsekwencji związanych ze zmianą odpowiedzi.

8. IOK informuje o możliwości przeprowadzenia kontroli w toku procedury naboru i oceny wniosków oraz przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, stosownie do postanowień art. 22 i 23 ustawy wdrożeniowej. Złożenie wniosku o dofinansowanie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na poddanie się kontroli.

3.2. Instytucja odpowiedzialna za konkurs

Instytucją Organizującą Konkurs jest Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie (LAWP) jako Instytucja Pośrednicząca RPO WL. Czynności związane z przeprowadzeniem konkursu podejmuje Oddział Oceny Projektów LAWP, ul. Wojciechowska 9A, 20-704 Lublin.

3.3. Cel konkursu

Celem konkursu jest wyłonienie projektów do dofinansowania w ramach 15 Osi Priorytetowej Odporne Lubelskie - zasoby REACT-EU dla Lubelskiego, Działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Wsparcie ma na celu transformację energetyczną regionalnej gospodarki poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz poprawę efektywności energetycznej w sektorze przedsiębiorstw. Realizacja celów działania przyczyni się do dywersyfikacji źródeł wytwarzania energii, ograniczenia zużycia paliw kopalnych, ograniczenia emisji CO₂ i pyłów do atmosfery, racjonalnego gospodarowania energią przez przedsiębiorstwa oraz pozwoli na skuteczne rozwiązywanie problemów ekonomicznych przedsiębiorstw związanych ze wzrostem cen energii.

Transformacja energetyczna wpłynie na zmianę bilansu energetycznego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, zwłaszcza energii słonecznej. Efektem podjętych działań będzie zwiększenie mocy zainstalowanej w źródłach OZE w przedsiębiorstwach zlokalizowanych na terenie województwa lubelskiego oraz zwiększenie udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem. Działania te będą sprzyjać realizacji polityki klimatyczno-energetycznej UE, w tym realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu.

Natomiast wzrost efektywności energetycznej w sektorze przedsiębiorstw pozwoli na bardziej racjonalne wykorzystanie energii. Ponadto ograniczy straty energii oraz obniży koszty funkcjonowania przedsiębiorstw. Osiągnięcie wysokiej efektywności energetycznej będzie możliwe m. in. poprzez realizację wielokierunkowych i kompleksowych działań w ramach głębokiej termomodernizacji. Identyfikacja zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym przedsiębiorstwie dokonywana jest na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego obligatoryjny element projektu).

3.4. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na konkurs

1. Kwota środków z EFRR przeznaczonych na dofinansowanie projektów w konkursie wynosi **121 203 088,09 PLN**, co stanowi równowartość **25 423 310⁴ EURO**.
2. Alokacja podzielona jest na poszczególne rundy w ramach konkursu, w następujący sposób:
  - a) **Runda I** „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW” **6 610 061 EUR**, co stanowi równowartość **31 512 804,81 PLN**
  - b) **Runda II** „Głęboka termomodernizacja” - **8 898 158 EUR**, co stanowi równowartość **42 421 078,45 PLN**
  - c) **Runda III** „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”⁵ – **9 915 091 EUR**, co stanowi równowartość **47 269 204,83 PLN**
3. Rezerwa finansowa, przeznaczona na dofinansowanie projektów, które w wyniku procedury odwoławczej zostaną przywrócone do konkursu i wybrane do dofinansowania jest ustanowiona dla każdej rundy konkursu odrębnie i wynosi 3% pierwotnej alokacji przeznaczonej na daną rundę konkursu, tj.:
  - a) **Runda I** „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW” – 198 301,83 EUR, co stanowi równowartość **945 384,14 PLN**
  - b) **Runda II** „Głęboka termomodernizacja” - 266 944,74 EUR, co stanowi równowartość **1 272 632,35 PLN**
  - c) **Runda III** „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”⁶ – 297 452,73 EUR, co stanowi równowartość **1 418 076,15 PLN**
4. Kwoty alokacji określone w pkt 1-3 w PLN zostały przeliczone na podstawie kursu EUR określonego w załączniku nr 4a do Kontraktu Terytorialnego, obowiązującego w miesiącu, w którym opublikowano zmiany do Regulaminu konkursu. Niezależnie od zmian kursu EUR, kwota dostępnej alokacji w PLN nie może przekroczyć kwoty alokacji określonej w pkt 1. Ponadto, niezależnie od zmian kursu EUR, kwota dostępnej alokacji w PLN w każdej rundzie nie może przekroczyć kwot alokacji określonych w pkt 2 lit. a)-c), z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w rozdz. 6.7 pkt 1 Regulaminu.
5. Wybór projektów do dofinansowania w ramach danej rundy konkursu odbywa się w granicach środków dostępnych w danej rundzie po ponownym przeliczeniu alokacji wg kursu EUR określonego w załączniku nr 4a do Kontraktu Terytorialnego, obowiązującego w miesiącu, w którym dokonywany będzie wybór projektów.
6. Kwota dostępnej alokacji w ramach danej rundy konkursu podlega też przeliczeniu przed podpisaniem każdej umowy o dofinansowanie (wg kursu określonego w załączniku nr 4a do Kontraktu Terytorialnego, obowiązującego w miesiącu zawarcia umowy). Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji w ramach danej rundy po kolejnych przeliczeniach może okazać się niewystarczająca dla dofinansowania wszystkich projektów wybranych do dofinansowania.

⁴ Kwota przeliczona wg kursu 1EUR – 4,7674 PLN

⁵ Maksymalna moc instalacji nie może przekraczać mocy wskazanych w pkt. 4.4 Limity i ograniczenia w realizacji projektów.

⁶ J.w.

7. W przypadku wyczerpania alokacji przed podpisaniem wszystkich umów o dofinansowanie, IOK wstrzymuje zawarcie umów z wnioskodawcami, dla których zabraknie środków w ramach danej rundy z alokacji dostępnej po przeliczeniu, do czasu pojawienia się wolnych środków. Wnioskodawca przystępując do konkursu akceptuje powyższe warunki.
8. Kwota dostępnej alokacji może ulec zwiększeniu przed rozstrzygnięciem konkursu, jak również każdej rundy konkursu, o ile dostępne są środki.
9. Zmiana alokacji może dotyczyć poszczególnych rund w konkursie, co oznacza, że nie w każdej rundzie konkursu alokacja musi zostać zwiększona.
10. Rezerwa finansowa w ramach danej rundy w konkursie będzie wykorzystywana na ewentualne dofinansowanie projektów podlegających procedurze odwoławczej w ramach danej rundy, które mogą w wyniku tej procedury zostać następnie przywrócone do danej rundy konkursu i zakwalifikowane do dofinansowania.
11. Projekty służące poprawie efektywności energetycznej, z zastrzeżeniem pkt. 4.2 ppkt. 2, objęte są pomocą publiczną na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną Rozporządzenia 651/2014).
12. Projekty związane z produkcją energii z OZE w nowych instalacjach OZE o mocy powyżej 0,5 MW objęte są pomocą publiczną na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych Rozporządzenia 651/2014).
13. Wymiana źródła ciepła w ramach projektów związanych z głęboką termomodernizacją w ramach rundy II, budowa nowych instalacji OZE o mocy do 0,5 MW, rozbudowa i przebudowa instalacji OZE, niezależnie od mocy tych instalacji, magazyny energii, systemu zarządzania energią oraz koszty prac przygotowawczych objęte są pomocą de minimis na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych, w oparciu o Rozporządzenie 1407/2013.
14. W ramach konkursu istnieje możliwość korzystania z systemu zaliczkowego.

3.5. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie

1. Nabór wniosków o dofinansowanie projektu prowadzony jest w LSI2014, udostępnianym pod adresem <https://lsi2014.lubelskie.pl>. Wniosek składany jest wyłącznie w formie elektronicznej.
2. Wnioskodawca składa oświadczenie dotyczące świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji w formularzu wniosku o dofinansowanie.
3. Projekty muszą być przygotowane w formie wniosku o dofinansowanie projektu (sporządzonego w wersji elektronicznej przy użyciu generatora w systemie LSI2014). Dla każdej rundy konkursu, w generatorze wniosków w systemie LSI2014 jest odrębny wzór formularza wniosku o dofinansowanie do wypełnienia. Wnioskodawca zakładając w LSI2014 projekt, określa rundę w ramach której chce aplikować i wówczas dostępny jest odpowiedni dla danej rundy formularz

wniosku o dofinansowanie. Wzory formularzy wniosków o dofinansowanie dla poszczególnych rund (wizualizacje z systemu LSI2014) stanowią załączniki nr 1.1, 1.2 oraz 1.3 do Regulaminu. Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami składa się jako pakiet dokumentów za pośrednictwem systemu LSI2014. Instrukcja dotycząca przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w systemie LSI2014 określona została w załączniku nr 2 do Regulaminu. Natomiast szczegółowe instrukcje dotyczące wypełniania poszczególnych pól i tabel formularza wniosku o dofinansowanie znajdują się w wizualizacjach, które stanowią załączniki nr 1.1, 1.2 oraz 1.3 do Regulaminu konkursu oraz w formularzu wniosku o dofinansowanie, udostępnionym do wypełniania w generatorze wniosków w systemie LSI2014, przy każdym polu i tabeli.

4. Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć dokumenty (załączniki do wniosku), określone i przygotowane zgodnie z zasadami zawartymi w Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie, stanowiącej załącznik nr 3 do Regulaminu.
5. Dokumentacja aplikacyjna złożona w ramach naboru wniosków, niezawierająca formularza wniosku o dofinansowanie, wypełnionego przy użyciu generatora wniosku w systemie LSI2014, oraz dokumentacja aplikacyjna złożona w innej formie niż za pośrednictwem systemu LSI2014 nie jest poddawana weryfikacji warunków formalnych oraz ocenie.
6. Wnioski o dofinansowanie projektu należy składać za pośrednictwem LSI2014 w terminach wskazanych poniżej:

Czas trwania naborów w ramach poszczególnych rund konkursu:

- a) I Runda konkursowa „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW” od dnia **28.02.2022 r.** do dnia **21.03.2022 r. do godziny 15:00:00**;
  - b) II Runda konkursowa „Głęboka termomodernizacja” od dnia **22.03.2022 r.** do dnia **20.04.2022 r. do godziny 15:00:00**;
  - c) III Runda konkursowa „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”⁷ od dnia **21.04.2022 r.** do dnia **06.05.2022 r. do godziny 15:00:00**;
7. IOK może podjąć decyzję o skróceniu terminu składania wniosków o dofinansowanie w ramach danej rundy konkursu przed datą wskazaną w pkt 6, z zastrzeżeniem pkt. 8 oraz 9, w przypadku, gdy łączna kwota wnioskowanego dofinansowania wskazana we wnioskach o dofinansowanie projektów złożonych w odpowiedzi na niniejszy konkurs w ramach danej rundy przekroczy 500% kwoty alokacji przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach danej rundy konkursu.
  8. W przypadku określonym w pkt. 7 okres naboru wniosków nie może być krótszy niż 7 dni licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków w danej rundzie.
  9. IOK zamieści m.in. na swojej stronie internetowej z wyprzedzeniem co najmniej 5 dni informację o planowanej dacie skrócenia terminu składania wniosków o dofinansowanie w ramach danej rundy konkursu wraz z uzasadnieniem.
  10. IOK może podjąć decyzję o wydłużeniu terminu naboru wniosków, zarówno poprzez wydłużenie poszczególnych rund konkursu, jak również poprzez przeprowadzenie kolejnych rund w konkursie. Informacja w takim zakresie zostanie opublikowana z odpowiednim wyprzedzeniem na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl oraz na portalu.

⁷ Maksymalna moc instalacji nie może przekraczać mocy wskazanych w pkt. 4.4 Limity i ograniczenia w realizacji projektów.

11. Wnioskodawcy planujący złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach ogłoszonego konkursu zobowiązani są założyć konto w LSI2014.
12. W przypadku awarii systemu LSI2014 termin na złożenie wniosku/dokonanie poprawy/złożenie wyjaśnień ulega wydłużeniu o ilość dni, w czasie których wystąpiła niesprawność systemu.
13. Informacja o awarii systemu LSI2014 oraz przedłużonym terminie na złożenie wniosku/dokonanie poprawy/złożenie wyjaśnień zostaje niezwłocznie umieszczona na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl.
14. Po złożeniu wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami do IOK za pośrednictwem systemu LSI2014, system LSI2014 wygeneruje Urzędowe Poświadczenie Złożenia Dokumentów (UPZD).
15. Za moment złożenia wniosku o dofinansowanie w ogłoszonym konkursie uznawane są czas i data widniejące na Urzędowym Poświadczeniu Złożenia Dokumentów (UPZD).
16. Każdy wniosek o dofinansowanie z chwilą złożenia do IOK za pośrednictwem systemu LSI2014 podlega automatycznej rejestracji w LSI2014 i otrzymuje identyfikator projektu zgodnie z zasadą jednolitej identyfikacji dokumentów określoną w Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.
17. Wnioski o dofinansowanie projektu są przechowywane przez IOK w systemie LSI2014.
18. W ramach określonej rundy konkursu wnioskodawca może złożyć maksymalnie jeden wniosek o dofinansowanie, z zastrzeżeniem pkt. 5.2 ppkt. 4.
19. Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu przewidywany jest na IV kwartał 2022 r., przy czym nie wyklucza się zakończenia poszczególnych rund w terminie wcześniejszym.
20. Powyższy termin nie uwzględnia czasu przeznaczanego na uzupełnienie podpisu wnioskodawcy na danym etapie tj. weryfikacji warunków formalnych oraz oceny.

3.6. Terminy i doręczenia

1. Wnioskodawca jest zobowiązany do regularnego, co najmniej raz na 7 dni, logowania się w systemie LSI2014 w celu sprawdzenia korespondencji.
2. Do korespondencji związanej z informacjami dla wnioskodawców o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, o negatywnej ocenie projektu oraz o odmowie podpisania umowy o dofinansowanie zastosowanie znajdują przepisy KPA z zakresu doręczeń i wyliczania terminów.
Ww. korespondencja wysyłana jest w formie pisemnej, listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
3. Pozostała korespondencja, w szczególności w sprawie poprawy, uzupełnienia bądź złożenia dodatkowych wyjaśnień na etapie weryfikacji warunków formalnych oraz na etapie oceny, do wnioskodawcy wysyłana jest w systemie LSI2014.
4. W dniu wysłania przez LAWP pisma do wnioskodawcy za pośrednictwem LSI2014 (nie dotyczy pism ws. pozostawienia wniosku o dofinansowanie bez rozpatrzenia, pism ws. negatywnej oceny projektu oraz odmowy podpisania umowy) do wnioskodawcy wysyłane jest w systemie LSI2014 zawiadomienie, że w systemie widnieje pismo do odbioru.
5. W przypadku pism ws. wezwania wnioskodawcy na etapie weryfikacji warunków formalnych wnioskodawca na zastosowanie się do wezwania ma 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu wysłania w systemie LSI2014 pisma.

6. W przypadku pism dotyczących poprawy/uzupełnienia lub złożenia dodatkowych wyjaśnień wysyłanych na etapie oceny, na zastosowanie się do wezwania wnioskodawca ma 14 dni licząc od dnia następnego po dniu wysłania w systemie LSI2014 pisma.

3.7. Wycofanie wniosku

1. Zarówno w trakcie trwania naboru, w trakcie weryfikacji warunków formalnych, jak i w trakcie oceny projektu, wnioskodawcy przysługuje prawo do wycofania wniosku o dofinansowanie projektu, bez podania przyczyn.
2. Wycofanie wniosku odbywa się za pośrednictwem LSI2014 na prośbę wnioskodawcy (zgodnie z Instrukcją użytkownika LSI2014, dostępną w systemie LSI2014), podpisaną przez wnioskodawcę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy za pośrednictwem LSI2014.
3. Informacja musi zostać przekazana w formie oświadczenia uwierzytelnionego przez wnioskodawcę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy, poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

3.8. Informacje na temat zmiany Regulaminu

1. Regulamin konkursu może ulegać zmianom w trakcie trwania konkursu. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu Regulamin konkursu nie może być zmieniany w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców, chyba, że konieczność jego zmiany wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
2. W przypadku zmiany Regulaminu, IOK zamieszcza na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl oraz na portalu informację o zmianie Regulaminu, aktualną treść Regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.
3. Regulamin konkursu podlega zmianie w przypadku zwiększenia alokacji przed rozstrzygnięciem konkursu/danej rundy konkursu.
4. Regulamin konkursu nie podlega zmianie w przypadku zmiany, w toku procedury oceny projektu, przepisów prawa stanowiących podstawę udzielenia dofinansowania. Jeżeli w toku procedury oceny projektu zmianie ulegną przepisy prawa stanowiące podstawę udzielenia dofinansowania, skutkujące koniecznością modyfikacji wartości wydatków kwalifikowalnych projektu lub poziomu intensywności pomocy, wnioskodawca na etapie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie może zostać zobowiązany do wprowadzenia we wniosku o dofinansowanie stosownych zmian, w zakresie w jakim będą one niezbędne do zapewnienia zgodności udzielanego w ramach konkursu wsparcia z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Brak wprowadzenia stosownych zmian, zgodnie z wezwaniem wystosowanym przez LAWP, skutkował będzie negatywną oceną projektu w związku z brakiem możliwości udzielenia wsparcia niezgodnego z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
5. W przypadku zmiany Regulaminu IOK przekazuje informację wnioskodawcy o zmianie Regulaminu za pośrednictwem LSI2014.

IV. WYMAGANIA KONKURSU

4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

Do konkursu w ramach Osi Priorytetowej 15 Odporne Lubelskie - zasoby REACT-EU dla Lubelskiego, Działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 mogą przystąpić wnioskodawcy wskazani poniżej:

1. **Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa** (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu 651/2014);
2. **Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki** (przedsiębiorstwa niespełniające definicji zawartej w Rozporządzeniu 651/2014, dalej zwane dużymi przedsiębiorstwami).

W celu określenia statusu przedsiębiorstwa należy wziąć pod uwagę relacje, występujące pomiędzy wnioskodawcą a innymi podmiotami, w rozumieniu Załącznika I do Rozporządzenia 651/2014.

Na etapie oceny statusu przedsiębiorstwa jest weryfikowany w oparciu o podane przez wnioskodawcę dane w formularzu wniosku o dofinansowanie, załącznikach do wniosku np. umowy, sprawozdania finansowe itp. oraz na podstawie ogólnodostępnych informacji zawartych w np. w KRS/CEIDG lub informacji zawartych na stronach internetowych przedsiębiorstw, jak również w oparciu o dostępny w LAWP System Legalis. Po wyborze projektu do dofinansowania LAWP może dokonać weryfikacji wskazanego przez wnioskodawcę statusu, w szczególności wielkości zatrudnienia oraz danych finansowych, w oparciu o dodatkowe dokumenty, do przedłożenia których wnioskodawca może zostać wezwany lub dokumenty z ogólnodostępnych rejestrów oraz będące w posiadaniu LAWP, potwierdzające przedstawione przez wnioskodawcę we wniosku dane.

W razie wątpliwości, do której kategorii przedsiębiorstw należy przedsiębiorstwo wnioskodawcy można pomocniczo sprawdzić to za pomocą kwalifikatora MŚP dostępnego pod adresem <https://kwalifikator.een.org.pl/>. Kwalifikator pomoże ustalić status przedsiębiorstwa, w oparciu o kryteria określone w Rozporządzeniu 651/2014, przy czym nie rozróżnia on kategorii mikroprzedsiębiorstw, co oznacza, że mikroprzedsiębiorstwa kwalifikowane są jako małe przedsiębiorstwa. Mimo tego, pozwala na określenie łącznych danych podmiotów pozostających w relacjach określonych w Załączniku I do Rozporządzenia 651/2014, dotyczących zatrudnienia oraz danych finansowych, w oparciu o które określa się status przedsiębiorstwa.

Ponadto przy ustalaniu statusu MŚP wnioskodawca może się posiłkować poradnikiem zamieszczonym na stronie http://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0005.01/DOC_1.

Szczegółowe regulacje dotyczące występowania relacji pomiędzy podmiotami zostały opisane w Załączniku I do Rozporządzenia 651/2014. Poniżej przedstawiono niektóre z przesłanek świadczące o występowaniu relacji powiązania lub partnerstwa pomiędzy podmiotami oraz zasady

ustalania danych finansowych oraz wielkości zatrudnienia, w przypadku występowania przedmiotowych relacji, niezbędne do określenia statusu przedsiębiorstwa.

Rodzaje przedsiębiorstw brane pod uwagę przy określaniu statusu

Przedsiębiorstwo partnerskie, oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane i między którymi istnieją następujące związki: przedsiębiorstwo (przedsiębiorstwo wyższego szczebla) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązaniem, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa (przedsiębiorstwa niższego szczebla) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie. Przedsiębiorstwo powiązane, oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- a) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- b) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- c) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki;
- d) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych.

Za rynek pokrewny uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego. Znaczenie mają tu tylko takie relacje, które dotyczą powiązań za pośrednictwem osób fizycznych (mających decydujący wpływ na zarządzanie/podejmowanie decyzji w danych przedsiębiorstwach lub posiadających większościowy pakiet udziałów/akcji) z innymi podmiotami, które działają na tym samym rynku lub rynkach pokrewnych, przy czym rynek pokrewny to rynek bezpośrednio sąsiedni w łańcuchu produkcyjnym (np. produkcja energii-dystrybucja energii). Wnioskodawca musi zdecydować czy wpływ danej osoby fizycznej na inne przedsiębiorstwo ma cechy relacji opisanych w art. 3 ust. 3 Załącznika I do Rozporządzenia 651/2014. Jeśli np. dana osoba jest prezesem przedsiębiorstwa, a jednocześnie np. zasiada w zarządzie innego podmiotu lub jest jego właścicielem, to uznaje się, że poprzez tę osobę podmioty te są powiązane, jeśli wywiera ona dominujący wpływ na działalność tych przedsiębiorstw.

Należy pamiętać, że osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą są traktowane jak przedsiębiorstwa, a nie jako osoby fizyczne, o których mowa powyżej.

Jednocześnie ustalając status przedsiębiorstwa należy wziąć pod uwagę rzeczywistą pozycję ekonomiczną przedsiębiorstwa i jego potencjał gospodarczy tj. uwzględnić czy jest ono niezależne oraz czy nie należy do grupy powiązanej gospodarczo i organizacyjnie (nie musi mieć ona charakteru oficjalnego). Należy wziąć pod uwagę związki między przedsiębiorcami za sprawą osób fizycznych (w szczególności członków rodziny).

Przedsiębiorstwa nie można uznać za małe lub średnie przedsiębiorstwo, jeżeli 25% lub więcej kapitału lub praw głosu kontroluje bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, co najmniej jeden organ publiczny.

Dane wykorzystywane do określania liczby personelu i kwot finansowych

Kwota wybrana jako obrót jest obliczana z pominięciem podatku VAT i innych podatków pośrednich.

W przypadku nowo utworzonych przedsiębiorstw, których księgi rachunkowe nie zostały jeszcze zatwierdzone, odpowiednie dane pochodzą z szacunków dokonanych w dobrej wierze w trakcie roku obrotowego.

Liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin, bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJP. W skład personelu wchodzi:

- a) pracownicy;
- b) osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego;
- c) właściciele-kierownicy;
- d) partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe.

Nie wlicza się okresu trwania urlopu macierzyńskiego ani wychowawczego.

Zasady obliczania danych do określenia statusu

W przypadku przedsiębiorstw partnerskich dane wnioskodawcy uzupełnia się danymi dotyczącymi każdego przedsiębiorstwa partnerskiego znajdującego się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do przedsiębiorstwa wnioskodawcy. Uzupełnienie danych jest proporcjonalne do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie od tego, która z tych wartości jest większa).

Dane przedsiębiorstw partnerskich należy dodatkowo uzupełnić pełnymi danymi każdego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednio lub pośrednio powiązane z przedsiębiorstwami partnerskimi w stosunku do wnioskodawcy. Od tak obliczonych danych przedsiębiorstw partnerskich wnioskodawca uwzględnia proporcjonalnie dane tych przedsiębiorstw przy ustalaniu statusu MŚP. Przedsiębiorstwa partnerskie wnioskodawcy nie muszą uwzględniać danych swoich przedsiębiorstw partnerskich.

Dane przedsiębiorstw, które są powiązane z wnioskodawcą, uzupełnia się pełnymi danymi przedsiębiorstw powiązanych z przedsiębiorstwami powiązanymi z wnioskodawcą oraz uzupełnia się proporcjonalnie danymi każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego takiego przedsiębiorstwa powiązanego, znajdującego się na wyższym lub niższym szczeblu rynku.

4.2. Typy projektów

W ramach każdej rundy konkursu realizowany jest wyłącznie jeden typ projektu zgodny z SZOOP:

1) Runda I „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW”

Budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji służącej do produkcji energii z OZE⁸, w tym instalacji wysokosprawnej⁹ kogeneracji z OZE o maksymalnej zainstalowanej mocy do 0,5 MW.

Dodatkowym elementem projektu może być zastosowanie magazynów energii, z zastrzeżeniem, że moc magazynu nie może być wyższa niż moc budowanej instalacji do produkcji energii z OZE, a w przypadku rozbudowy lub przebudowy instalacji moc magazynu nie może być wyższa niż całkowita moc instalacji powstałej w wyniku realizacji projektu po rozbudowie/przebudowie.

W przypadku projektów z zakresu rozbudowy lub przebudowy instalacji OZE moc 0,5 MW oznacza moc instalacji OZE, powstałej/powstałych w wyniku realizacji projektu, po rozbudowie lub przebudowie.

W przypadku, gdy wnioskodawca w ramach projektu buduje więcej niż jedną instalację OZE, łączna wartość zainstalowanej mocy instalacji OZE powstałych w wyniku realizacji projektu nie może przekraczać 0,5 MW.

W przypadku, gdy wnioskodawca w ramach projektu rozbudowuje, przebudowuje więcej niż jedną instalację OZE, łączna wartość dodatkowej zainstalowanej mocy instalacji OZE powstałych w wyniku realizacji projektu nie może przekraczać 0,5 MW.

Projekty w całości objęte są pomocą de minimis¹⁰.

2) Runda II „Głęboka termomodernizacja”

Głęboka termomodernizacja¹¹ budynków/lokali, obejmująca kompleksowe, wielokierunkowe działania, w tym możliwość instalacji źródeł ciepła opartych o OZE, również zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji z OZE.

Powyższe działania w zakresie głębokiej termomodernizacji, mające na celu poprawę efektywności energetycznej muszą wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.

⁸ Zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

⁹ Zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH.

¹⁰ Szczegółowe informacje na temat udzielania pomocy de minimis znajdują się w rozdziale 4.6 niniejszego Regulaminu konkursu.

¹¹ Zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH.

W ramach ww. typu projektów wspierane będą przedsięwzięcia wpływające na poprawę efektywności energetycznej, których przedmiotem jest m.in.:

- a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię m.in. dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej,
- b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- c) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii cieplnej na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji z OZE.

Wsparciem mogą zostać objęte działania takie jak: ocieplenie obiektu; wymiana okien i/lub drzwi zewnętrznych; energooszczędne oświetlenie; przebudowa systemów grzewczych na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne, w tym wymiana/przebudowa istniejącego źródła ciepła na OZE; instalacja systemów chłodzących opartych o OZE; przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji; instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu, ciepłej wody użytkowej oraz instalacja zaworów podpionowych i termostatów, jeśli konieczność taka wynika z charakteru projektu.

Powyższe działania mogą stanowić koszty kwalifikowalne wyłącznie jeśli wynikają z przeprowadzonego audytu energetycznego.

W ramach tego typu projektu możliwa jest również budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji do produkcji energii z OZE, jako dodatkowy element projektu, niezwiązany z wymianą źródła ciepła.

Ponadto dodatkowym elementem projektu może być również zastosowanie magazynów energii, z zastrzeżeniem, że moc magazynu nie może być wyższa niż moc budowanej instalacji do produkcji energii z OZE, a w przypadku rozbudowy lub przebudowy instalacji moc magazynu nie może być wyższa niż całkowita moc instalacji powstałej w wyniku realizacji projektu po rozbudowie/przebudowie.

Dodatkowym elementem projektu może być również zastosowanie systemów zarządzania energią oraz zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania ciepła odpadowego.

Zastosowanie magazynów energii w przedmiotowym typie projektów może stanowić koszty kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli w ramach projektu wnioskodawca zaplanował budowę, rozbudowę lub przebudowę instalacji do produkcji energii z OZE, jako dodatkowy element projektu.

Wymiana źródeł ciepła, budowa, rozbudowa i przebudowa instalacji do produkcji energii z OZE jako dodatkowy element projektu, systemy zarządzania energią, magazyny energii oraz prace przygotowawcze objęte będą pomocą de minimis, natomiast pozostałe wydatki, służące poprawie

efektywności energetycznej, na podstawie audytu energetycznego, objęte będą pomocą publiczną.

Procentowy poziom wsparcia udzielanego w ramach pomocy publicznej i pomocy de minimis określony w formularzu wniosku o dofinansowanie musi być tożsamy.

3) Runda III „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”¹²

Budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji służącej do produkcji energii z OZE, w tym instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE o zainstalowanej mocy powyżej 0,5 MW.

Dodatkowym elementem projektu może być zastosowanie magazynów energii, z zastrzeżeniem, że moc magazynu nie może być wyższa niż moc budowanej instalacji do produkcji energii z OZE, a w przypadku rozbudowy lub przebudowy instalacji moc magazynu nie może być wyższa niż całkowita moc instalacji powstałej w wyniku realizacji projektu po rozbudowie/przebudowie.

Budowa nowych instalacji do produkcji energii z OZE o zainstalowanej mocy powyżej 0,5 MW objęta będzie pomocą publiczną.

Przebudowa i rozbudowa instalacji OZE, w wyniku której dodatkowa zainstalowana moc pojedynczej instalacji wyniesie więcej niż 0,5 MW, magazyny energii oraz prace przygotowawcze objęte będą pomocą de minimis¹³.

Zainstalowana moc powyżej 0,5 MW odnosi się do pojedynczej instalacji OZE, przy czym wnioskodawca w ramach projektu może budować, rozbudowywać lub przebudowywać kilka instalacji OZE, jednak moc każdej instalacji musi wynosić powyżej 0,5 MW, natomiast łączna ich moc nie może przekraczać mocy określonych w pkt 4.4. Limity i ograniczenia w realizacji projektów.

W przypadku przebudowy bądź rozbudowy instalacji moc powyżej 0,5 MW odnosi się do pojedynczej instalacji końcowej, która powstanie w wyniku realizacji projektu. Tym samym w ramach projektu może podlegać rozbudowie lub przebudowie instalacja o mocy mniejszej niż 0,5 MW, przy czym rozbudowa, przebudowa każdej z instalacji OZE w projekcie musi dotyczyć dodatkowej zainstalowanej mocy powyżej 0,5 MW.

4.3. Grupa docelowa i ostateczni odbiorcy wsparcia

Przedsiębiorcy, korzystający ze wsparcia oraz mieszkańcy województwa lubelskiego, korzystający z efektów realizacji projektów, np. w zakresie poprawy jakości powietrza.

¹² Maksymalna moc instalacji nie może przekraczać mocy wskazanych w pkt. 4.4 Limity i ograniczenia w realizacji projektów.

¹³ Szczegółowe informacje na temat udzielania pomocy de minimis znajdują się w rozdziale 4.6 niniejszego Regulaminu konkursu.

4.4. Limity i ograniczenia w realizacji projektów

1. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2-5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, art. 3 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
2. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 Rozporządzenia 651/2014 oraz art. 3 ust. 3 Rozporządzenia 1301/2013.
4. Z możliwości ubiegania się o wsparcie wyłączone są spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe.
5. Projekty dotyczące wsparcia wykorzystania energii wodnej będą dotyczyły wytwarzania energii wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej (brak jest możliwości budowy nowych budowli piętrzących w tym zakresie). Projekty muszą być zgodne z Dyrektywą Powodziową 2007/60/WE, Ramową Dyrektywą Wodną, Dyrektywą Siedliskową oraz muszą być komplementarne do planów zarządzania ryzykiem powodziowym (dotyczy projektów z zakresu wykorzystania energii wodnej).
6. Inwestycje w OZE muszą uwzględniać wymogi wynikające z planowania przestrzennego oraz wymogi związane z potencjalnym oddziaływaniem na środowisko, z uwzględnieniem ograniczeń występujących dla rozwoju energii opartej o źródła odnawialne, takich jak: występowanie na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, występowanie obszarów cennych przyrodniczo, w tym miejsc cennych dla ptaków w okresie lęgowym i podczas wędrówki, występowanie korytarzy migracji zwierząt, warunki hydrologiczne, wymogi ochrony zabytków i krajobrazu, ograniczenia związane z ochroną bioróżnorodności oraz ochroną akustyczną.
7. Projekty dotyczące produkcji energii ze spalania biomasy muszą być zgodne z Programem ochrony powietrza dla strefy lubelskiej oraz Programem ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja lubelska przyjętymi przez Sejmik Województwa Lubelskiego w dniu 27.07.2020 r., aby zapewnić zgodność z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/EC z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy oraz z uchwałą antysmogową.

8. W przypadku budowy nowej instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE zapewniona musi zostać oszczędność energii pierwotnej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej, przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii.
9. W przypadku budowy nowych instalacji OZE, w tym wymiany źródeł ciepła na instalacje OZE do produkcji energii z biomasy lub biogazu w ww. instalacjach nie może być wykorzystywane pełnowartościowe drewno i zboże do produkcji energii. Ponadto, ww. projekty nie mogą dotyczyć budowy instalacji współspalania biomasy/biogazu z paliwami kopalnymi.
10. W przypadku ubiegania się o pomoc na instalacje odnawialnego źródła energii, moc jednostki/ jednostek objętej/objętych inwestycją mieści się w zakresie:
  - energia wodna (do 5 MWe),
  - energia wiatru (do 5 MWe),
  - energia słoneczna (do 2 MWe/MWt),
  - energia geotermalna (do 2 MWt),
  - energia biogazu (do 1 MWe),
  - energia biomasy (do 5 MWt/MWe),
  - energia z instalacji kogeneracji z OZE (do 1 MW).
11. W przypadku projektów z zakresu termomodernizacji budynku/lokalu planowana poprawa efektywności energetycznej każdego z termomodernizowanych w projekcie budynków/lokali musi wynosić co najmniej 25%.
12. Projekty z zakresu termomodernizacji nie mogą dotyczyć inwestycji zlokalizowanej w budynku/lokalu mieszkalnym lub budynku/lokalu usługowo-mieszkalnym. Ponadto w budynku/lokalu objętym inwestycją wnioskodawca musi prowadzić działalność gospodarczą.
13. Projekty z zakresu termomodernizacji muszą dotyczyć inwestycji zlokalizowanej w budynku/lokalu posiadającym instalację centralnego ogrzewania lub/i miejscowego ogrzewania (z wyjątkiem pieca kaflowego, pieca wolnostojącego typu koza, elektrycznego przenośnego ogrzewacza pomieszczeń, przenośnych nagrzewnic na paliwo ciekłe lub gazowe).
14. Projekty z zakresu termomodernizacji nie mogą dotyczyć inwestycji, która jest częścią innej większej inwestycji (np. rozbudowy/przebudowy/nadbudowy budynku/lokalu).
15. W przypadku projektu z zakresu termomodernizacji dotyczącego wymiany/likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu) wnioskodawca może albo zastosować system grzewczy oparty o odnawialne źródła energii albo nabyć wyłącznie nowe urządzenia grzewcze spalające wyłącznie biomasę lub paliwa gazowe, przy czym urządzenia te muszą spełniać normy obowiązujące od 2020 r. dotyczące emisji zanieczyszczeń oraz minimalny wymagany od 2020 r. poziom efektywności energetycznej (określone w aktach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z 21.10.2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią).
16. W ramach projektów dotyczących termomodernizacji, nie będą wspierane przedsięwzięcia dotyczące wyłącznie wymiany źródła ciepła, bez kompleksowych działań termomodernizacyjnych.
17. W przypadku projektów, w których planowana jest wymiana źródła ciepła lub przebudowa istniejącej instalacji do produkcji energii cieplnej na potrzeby c.o. i/lub c.w.u, w tym instalacji kogeneracji na OZE lub zmiana stosowanego paliwa na biomasę lub paliwa gazowe w piecach

indywidualnych, wsparcie może zostać udzielone wyłącznie jeżeli w wyniku realizacji inwestycji osiągnięta zostanie redukcja emisji CO₂ o co najmniej 30%.

18. Wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej lub do 2023 r. planowane jest jego podłączenie do sieci ciepłowniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. sieci.
19. Pomoc nie może zostać przyznana, w przypadku gdy realizowane w ramach projektu usprawnienia mają na celu zapewnienie przestrzegania przez przedsiębiorstwa już przyjętych norm unijnych, nawet jeżeli normy te jeszcze nie obowiązują.
20. W ramach projektów nie jest możliwy montaż instalacji OZE na dachach, które są pokryte wyrobami zawierającymi azbest. Natomiast wymiana pokrycia dachowego w takim przypadku będzie możliwa wyłącznie w ramach kosztów niekwalifikowalnych w projekcie.
21. W przypadku modernizacji energetycznej budynków, w których prowadzona jest działalność lecznicza w zakresie leczenia szpitalnego, projekty muszą być zgodne z „Mapą potrzeb zdrowotnych w zakresie lecznictwa szpitalnego dla woj. lubelskiego”.
22. W przypadku projektów dotyczących inwestycji w infrastrukturę, wnioskodawca zobligowany jest do zachowania okresu trwałości, zgodnie z art. 71 Rozporządzenia ogólnego, tj. 5 lat od zakończenia realizacji projektu, natomiast w przypadku MŚP 3 lata od zakończenia realizacji projektu.
23. W przypadku pomocy udzielonej z EFSI dużemu przedsiębiorcy, w którym większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego, IOK uzyska zapewnienie od tego przedsiębiorcy, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w zakresie takiej samej lub podobnej działalności w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium Unii Europejskiej w związku z realizacją dofinansowywanego projektu.

4.5. Lokalizacja projektu

1. **Projekty muszą być realizowane na terenie województwa lubelskiego.**
2. Przez pojęcie lokalizacji projektu należy rozumieć miejsce lub miejsca na obszarze objętym RPO WL, bezpośrednio związane z jego realizacją.

4.6. Pomoc de minimis

1. Wartość uzyskanej przez wnioskodawcę pomocy de minimis nie może przekroczyć maksymalnych pułapów określonych w Rozporządzeniu 1407/2013.
2. Wartość pomocy de minimis przyznanej jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 200 000 EUR w okresie trzech lat. Wartość pomocy de minimis przyznanej jednemu przedsiębiorstwu prowadzącemu działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarów nie może przekroczyć 100 000 EUR w okresie trzech lat.
3. Całkowita kwota pomocy de minimis przyznana w okresie trzech lat oznacza wartość pomocy de minimis uzyskaną przez „jedno przedsiębiorstwo” w ciągu danego roku podatkowego oraz dwóch poprzedzających lat podatkowych oraz wartość wnioskowanego dofinansowania w formie pomocy de minimis w projekcie.

4. W przypadku połączenia lub przejęcia przedsiębiorstw bądź podziału przedsiębiorstw, przy określaniu wartości uzyskanej pomocy de minimis przez „jedno przedsiębiorstwo”, należy uwzględnić pomoc de minimis udzieloną ww. przedsiębiorstwom, zgodnie z treścią art. 3 ust. 8 i 9 Rozporządzenia 1407/2013.

Zgodnie z zapisami art. 3 ust. 8 Rozporządzenia 1407/2013 w przypadku połączenia lub przejęcia przedsiębiorstw, w celu ustalenia, czy nowa pomoc de minimis dla nowego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa przejmującego nie przekracza odpowiedniego pułapu, uwzględnia się wszelką wcześniejszą pomoc de minimis przyznaną któremukolwiek z łączących się przedsiębiorstw. Pomoc de minimis przyznana zgodnie z prawem przed połączeniem lub przejęciem pozostaje zgodna z prawem.

Zgodnie z zapisami art. 3 ust. 9 Rozporządzenia 1407/2013 jeżeli przedsiębiorstwo podzieli się na co najmniej dwa osobne przedsiębiorstwa, pomoc de minimis przyznaną przed podziałem przydziela się przedsiębiorstwu, które z niej skorzystało, co oznacza zasadniczo przedsiębiorstwo, które przejmuje działalność, w odniesieniu do której pomoc de minimis została wykorzystana. Jeżeli taki przydział jest niemożliwy, pomoc de minimis przydziela się proporcjonalnie na podstawie wartości księgowej kapitału podstawowego nowych przedsiębiorstw zgodnie ze stanem na dzień wejścia podziału w życie.

5. Badanie czy przyznanie określonego w projekcie dofinansowania nie spowoduje przekroczenia pułapów określonych w Rozporządzeniu 1407/2013 przeprowadzane jest trzykrotnie:
- na etapie oceny, na podstawie danych z systemu SHRIMP oraz wartości wsparcia w projekcie przeliczonej po kursie EUR z dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie w ramach danej rundy konkursu,
  - przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, na podstawie danych z systemu SHRIMP, oświadczenia wnioskodawcy w zakresie uzyskanej pomocy przez „jedno przedsiębiorstwo” złożonego jako załącznik wymagany przed podpisaniem umowy o dofinansowanie oraz wartości wsparcia w projekcie przeliczonej po kursie EUR z dnia złożenia ww. oświadczenia w zakresie uzyskanej pomocy, wymaganego przed podpisaniem umowy o dofinansowanie,
  - w dniu podpisania umowy o dofinansowanie, na podstawie danych z systemu SHRIMP, oświadczenia wnioskodawcy w zakresie uzyskanej pomocy przez „jedno przedsiębiorstwo” oraz wartości wsparcia w projekcie przeliczonej po kursie EUR z dnia podpisania umowy o dofinansowanie.
6. W przypadku złożenia przez „jedno przedsiębiorstwo” więcej niż jednego projektu w ramach tej samej rundy konkursu, badanie (na etapie przed podpisaniem umowy), czy przyznanie określonego w projekcie dofinansowania nie spowoduje przekroczenia pułapów określonych w Rozporządzeniu 1407/2013, uwzględnia również wartość wnioskowanego dofinansowania wszystkich wybranych do dofinansowania projektów złożonych przez „jedno przedsiębiorstwo” w ramach danej rundy konkursu.

4.7. Wymagania w zakresie wskaźników projektu

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru wszystkich adekwatnych do zakresu rzeczowego projektu wskaźników produktu oraz rezultatu, które zostały określone w załączniku nr 6 do Regulaminu konkursu.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROJEKTU

5.1. Poziom dofinansowania oraz wartość projektu

5.1.1. Runda I „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW”

- a) **Minimalna kwota dofinansowania: 10 000 PLN**
- b) **Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu: 200 000 EUR¹⁴**
- c) **Intensywność pomocy:**
  - Mikro i małe przedsiębiorstwa: **65%**
  - Średnie przedsiębiorstwa: **55%**
  - Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: **45%**
- d) **Minimalny wkład własny beneficjenta rozumiany jako % wydatków kwalifikowalnych:**
  - Mikro i małe przedsiębiorstwa: **35%**
  - Średnie przedsiębiorstwa: **45%**
  - Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: **55%**
- e) Minimalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
- f) Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
- g) Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
- h) Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych

5.1.2. Runda II „Głęboka termomodernizacja”

- a) **Minimalna kwota dofinansowania: 10 000 PLN**
- b) **Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu: 1 500 000 PLN**
- c) **Intensywność pomocy:**
  - Mikro i małe przedsiębiorstwa: **65%**
  - Średnie przedsiębiorstwa: **55%**
  - Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: **45%**
- d) **Minimalny wkład własny beneficjenta rozumiany jako % wydatków kwalifikowalnych:**
  - Mikro i małe przedsiębiorstwa: **35%**
  - Średnie przedsiębiorstwa: **45%**

¹⁴ Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu NBP z dnia rozpoczęcia naboru, a następnie ponowne przeliczenie nastąpi w dniu podpisania umowy o dofinansowanie, po kursie NBP z dnia podpisania umowy o dofinansowanie.

- Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: **55%**
- e) Minimalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
- f) **Maksymalna wartość projektu:**
  - dla przedsiębiorstw z sektora MŚP: brak ograniczeń kwotowych
  - dla dużych przedsiębiorstw, tj. spółek prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: **2 mln euro**¹⁵
- g) Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
- h) Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych

Procentowy poziom wsparcia udzielanego w ramach pomocy publicznej i pomocy de minimis określony w formularzu wniosku o dofinansowanie musi być tożsamy.

5.1.3. Runda III „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”¹⁶

- a) **Minimalna kwota dofinansowania: 10 000 PLN**
- b) **Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu: 3 000 000 PLN**

UWAGA!

W przypadku **budowy nowych** instalacji OZE do wytwarzania energii kwota dofinansowania nie może dodatkowo przekraczać maksymalnej możliwej do udzielenia kwoty pomocy wyliczonej przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego „Kalkulator inwestycji referencyjnej” stanowiącego załącznik nr 3.II.3 do wniosku o dofinansowanie.

c) **Intensywność pomocy:**

	Budowa nowych instalacji do produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE	1) Przebudowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii z OZE 2) Magazyny energii 3) Prace przygotowawcze
Mikro i małe przedsiębiorstwa	80%	65%
Średnie przedsiębiorstwa	70%	55%
Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego)	60%	45%

¹⁵ Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym

¹⁶ Maksymalna moc instalacji nie może przekraczać mocy wskazanych w pkt. 4.4 Limity i ograniczenia w realizacji projektów

d) **Minimalny wkład własny beneficjenta rozumiany jako % wydatków kwalifikowalnych:**

	Budowa nowych instalacji do produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej z OZE	1) Przebudowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii z OZE 2) Magazyny energii 3) Prace przygotowawcze
Mikro i małe przedsiębiorstwa	20%	35%
Średnie przedsiębiorstwa	30%	45%
Duże przedsiębiorstwa, tj. spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego)	40%	55%

- e) Minimalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
- f) Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
- g) Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
- h) Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych

UWAGA!

W przypadku **budowy nowych** instalacji OZE do wytwarzania energii maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych nie może dodatkowo przekraczać wartości wydatków kwalifikowalnych wyliczonych przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego „Kalkulator inwestycji referencyjnej” stanowiącego załącznik nr 3.II.3 do Regulaminu konkursu.

5.2. Kwalifikowalność projektu oraz kosztów

1. Wnioskodawca może rozpocząć realizację projektu w dniu następującym po dniu złożenia wniosku (początek okresu kwalifikowalności wydatków w projekcie). Zarówno w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, jak i pomocą de minimis rozpoczęcie przez wnioskodawcę realizacji projektu przed dniem rozpoczęcia okresu kwalifikowalności wydatków oznacza, że projekt nie kwalifikuje się do wsparcia.
2. Przez rozpoczęcie realizacji projektu rozumie się rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń, towarów lub usług związanych z realizacją projektu lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego co nastąpi najpierw. Prac przygotowawczych takich jak uzyskanie zezwoleń, w tym opracowanie audytu energetycznego, projektu budowlanego lub raportu ws. oceny oddziaływania na środowisko nie uznaje się za rozpoczęcie prac.
3. Katalog kosztów kwalifikowalnych określony w Regulaminie konkursu ma charakter zamknięty. Kwalifikowalność danego wydatku uzależniona jest od zgodności z Regulaminem konkursu, zgodności z celami Działania, ogólnymi zasadami kwalifikowalności wydatków oraz specyfiki

realizowanego typu projektu. Ponadto kwalifikowalne są wyłącznie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie.

4. W przypadku, gdy wnioskodawca składa wnioski o dofinansowanie w ramach więcej niż jednej rundy konkursu, projekty nie mogą obejmować swoim zakresem tych samych działań oraz wydatków, zarówno kwalifikowalnych jak i niekwalifikowalnych. Jeżeli wnioskodawca złoży wniosek o dofinansowanie w kolejnej rundzie konkursu, obejmujący działania i/lub wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie złożonym w ramach poprzedniej lub jednej z poprzednich rund konkursu, które mogą kwalifikować się do dofinansowania w ramach tej rundy konkursu, projekt otrzyma ocenę negatywną w ramach kryteriów wyboru projektów, z uwagi na niekwalifikowalność wydatków zgodnie z Regulaminem konkursu.
5. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia ogólnego zakazane jest podwójne finansowanie wydatków, a w konsekwencji zaliczanie do kosztów uzyskania przychodów w prowadzonej działalności gospodarczej, odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tylko środków lub wartości niematerialnych i prawnych zwróconych podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Sytuacja taka może zaistnieć w przypadku nieprawidłowego zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów pełnej amortyzacji od środków trwałych współfinansowanych uzyskaną dotacją.
6. W przypadku, gdy wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, zobowiązany jest stosować zapisy wzoru umowy o dofinansowanie, stanowiącego załącznik nr 5 do Regulaminu. Ponadto wnioskodawca upublicznia zapytanie ofertowe na stronie internetowej wskazanej przez IOK¹⁷.

5.3. Katalog kosztów kwalifikowalnych

5.3.1. Runda I „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy do 0,5 MW”

W ramach kosztów kwalifikowalne są określone poniżej kategorie kosztów, przy czym w formularzu wniosku o dofinansowanie wnioskodawca określa szczegółowe informacje związane z daną kategorią kosztów:

- Budowa nowej instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE
- Budowa nowej instalacji do produkcji energii cieplnej z OZE
- Budowa nowej instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji do produkcji energii cieplnej z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE
- Magazyn energii¹⁸, z zastrzeżeniem, że zastosowanie magazynu energii może stanowić koszt kwalifikowalny wyłącznie jeżeli wnioskodawca w ramach projektu ponosi nakłady na budowę

¹⁷ Strona internetowa wskazana w komunikacie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, przeznaczona do umieszczania zapytań ofertowych (<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>).

¹⁸ Magazyn energii elektrycznej zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

nowych instalacji OZE lub rozbudowę/przebudowę istniejących instalacji OZE w zakresie dodatkowych mocy wytwórczych

- Budowa przyłączy (do licznika wnioskodawcy), z zastrzeżeniem, że przyłącze będzie stanowiło własność wnioskodawcy
- Prace przygotowawcze – koszty związane z opracowaniem projektu budowlanego, jeżeli inwestycja jest objęta pozwoleniem na budowę, koszty opracowania raportu OOŚ, jeśli jest wymagany z uwagi na charakter projektu (**łącznie wartość kosztów prac przygotowawczych nie może przekraczać 5% łącznej wartości wydatków kwalifikowalnych, z wyłączeniem wartości wydatków kwalifikowalnych dla prac przygotowawczych**)
- podatek VAT – podatek VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny, z zastrzeżeniem, że Wnioskodawca nie ma możliwości jego odzyskania na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

5.3.2. Runda II „Głęboka termomodernizacja”

W ramach kosztów kwalifikowalne są określone poniżej kategorie kosztów, przy czym w formularzu wniosku o dofinansowanie wnioskodawca określa szczegółowe informacje związane z daną kategorią kosztów:

- Koszty związane z poprawą efektywności energetycznej – wydatki niezbędne do realizacji projektu, wynikające bezpośrednio z przygotowanego i załączonego do wniosku o dofinansowanie audytu energetycznego, takie jak ocieplenie ścian, uszczelnienie bądź wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia na energooszczędne, koszty instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji ciepłej wody użytkowej (z wyłączeniem urządzeń stanowiących źródło ciepła, o których mowa w poniższych punktach), koszty zastosowania technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania ciepła odpadowego itp., z zastrzeżeniem pkt. 5.4 Regulaminu konkursu
- Koszty nabycia i montażu urządzeń stanowiących źródło ciepła, w budynku/lokalu, którego dotyczy termomodernizacja (źródła ciepła oparte o odnawialne źródła energii lub paliwa gazowe, z wyłączeniem kogeneracji, o której mowa w poniższym punkcie)
- Koszty nabycia urządzeń stanowiących źródło ciepła i energii elektrycznej w ramach wysokosprawnej kogeneracji z OZE, w budynku/lokalu, którego dotyczy termomodernizacja
- Budowa nowych instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE (jako dodatkowy element projektu)
- Rozbudowa/przebudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE (jako dodatkowy element projektu)
- System zarządzania energią
- Magazyn energii¹⁹ – z zastrzeżeniem, że magazyn energii jest kwalifikowalny wyłącznie jeżeli w ramach projektu zaplanowano budowę, rozbudowę lub przebudowę instalacji OZE do produkcji energii elektrycznej, jako dodatkowy element projektu

¹⁹ Magazyn energii elektrycznej zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

- Budowa przyłączy (do licznika wnioskodawcy), z zastrzeżeniem, że przyłącze będzie stanowiło własność wnioskodawcy
- Prace przygotowawcze – koszty przygotowania audytu energetycznego, koszty związane z opracowaniem projektu budowlanego, jeżeli inwestycja jest objęta pozwoleniem na budowę, koszty opracowania raportu OOS, jeśli jest wymagany z uwagi na charakter projektu (**łącznie wartość kosztów prac przygotowawczych nie może przekraczać 5% łącznej wartości wydatków kwalifikowalnych, z wyłączeniem wartości wydatków kwalifikowalnych dla prac przygotowawczych**)
- podatek VAT – podatek VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny, z zastrzeżeniem, że Wnioskodawca nie ma możliwości jego odzyskania na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

5.3.3. Runda III „Instalacje do produkcji energii z OZE o mocy powyżej 0,5 MW”²⁰

W ramach kosztów kwalifikowalne są określone poniżej kategorie kosztów, przy czym w formularzu wniosku o dofinansowanie wnioskodawca określa szczegółowe informacje związane z daną kategorią kosztów:

- Budowa nowej instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE
- Budowa nowej instalacji do produkcji energii cieplnej z OZE
- Budowa nowej instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji do produkcji energii cieplnej z OZE
- Rozbudowa/przebudowa instalacji wysokosprawnej kogeneracji z OZE
- Magazyn energii²¹, z zastrzeżeniem, że zastosowanie magazynu energii może stanowić koszt kwalifikowalny wyłącznie jeżeli wnioskodawca w ramach projektu ponosi nakłady na budowę nowych instalacji OZE lub rozbudowę/przebudowę istniejących instalacji OZE w zakresie dodatkowych mocy wytwórczych
- Budowa przyłączy (do licznika wnioskodawcy), z zastrzeżeniem, że przyłącze będzie stanowiło własność wnioskodawcy
- Prace przygotowawcze – koszty związane z opracowaniem projektu budowlanego, jeżeli inwestycja jest objęta pozwoleniem na budowę, koszty opracowania raportu OOS, jeśli jest wymagany z uwagi na charakter projektu (**łącznie wartość kosztów prac przygotowawczych nie może przekraczać 5% łącznej wartości wydatków kwalifikowalnych, z wyłączeniem wartości wydatków kwalifikowalnych dla prac przygotowawczych**)
- podatek VAT – podatek VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny, z zastrzeżeniem, że Wnioskodawca nie ma możliwości jego odzyskania na podstawie przepisów krajowych,

²⁰ Maksymalna moc instalacji nie może przekraczać mocy wskazanych w pkt. 4.4 Limity i ograniczenia w realizacji projektów

²¹ Magazyn energii elektrycznej zgodnie z definicją w Rozdziale II. WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

5.4. Katalog kosztów niekwalifikowalnych

Katalog kosztów niekwalifikowalnych jest katalogiem otwartym i obejmuje koszty:

1. Ogólne koszty niekwalifikowalne

- a) koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- b) koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności,
- c) koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut,
- d) koszty odsetek od zadłużenia,
- e) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- f) kary i grzywny, mandaty, opłaty i odsetki karne,
- g) koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd,
- h) koszty, które nie zostały poniesione na warunkach rynkowych i/lub zostały zakupione od podmiotów powiązanych z nabywcą,
- i) koszty poniesione niezgodnie z Ustawą Prawo zamówień publicznych, jeśli podmiot jest zobowiązany do jej stosowania,
- j) wydatki ponoszone przez beneficjentów będących „przedsiębiorstwami znajdującymi się w trudnej sytuacji” w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej (w szczególności w rozumieniu artykułu 2 pkt. 18 Rozporządzenia 651/2014),
- k) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza 15000 PLN lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na PLN według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji - bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności,
- l) wkład niepieniężny,
- m) koszty promocji projektu,
- n) koszty zakupu, najmu oraz dzierżawy nieruchomości,
- o) pozostałe koszty niewymienione w rozdziałach 5.3.1 - 5.3.3 niniejszego Regulaminu konkursu,
- p) koszty zakupu używanego środka trwałego oraz koszty zakupu środka transportu,
- q) koszty dostawy,
- r) koszty ubezpieczenia,
- s) koszty amortyzacji,
- t) koszty zakupu środka trwałego w przypadku gdy beneficjent dysponuje środkiem trwałym, który mógłby zostać użyty zamiennie,
- u) koszty opłat za przyłączenie do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i innych,

- v) w przypadku projektów dotyczących termomodernizacji, w tym wymiany źródła ciepła, niekwalifikowalne są koszty nabycia i instalacji przenośnych urządzeń elektrycznych oraz gazowych miejscowego ogrzewania, służących do produkcji energii cieplnej i chłodu, w tym na potrzeby c.o. i c.w.u (nagrzewnice, podgrzewacze wody, promienniki ciepła, klimatyzatory, itp.) – nie dotyczy rekuperatorów,
- w) w przypadku projektów dotyczących termomodernizacji, niekwalifikowalne są koszty, które nie służą bezpośrednio poprawie efektywności energetycznej (np. orynowanie, instalacja odgromowa, opaski wokół budynków, ocieplenie ścian fundamentowych budynków niepodpiwniczonych, ocieplenie dachu nad nieużytkowym/nieogrzewanym poddaszem, wymiana konstrukcji i pokrycia dachowego – z wyłączeniem pokrycia płytą warstwową z pianką poliuretanową, ocieplenia podłogi nad nieogrzewaną piwnicą itp.)
- x) w przypadku projektów z zakresu budowy/rozbudowy/przebudowy instalacji OZE niekwalifikowalne są koszty niezwiązane bezpośrednio z produkcją energii (np. monitoring wizyjny instalacji, ogrodzenie, oświetlenie itp.)
- y) w zakresie projektów z zakresu montażu instalacji OZE na dachu, niekwalifikowalne są koszty zmiany konstrukcji dachu oraz wymiany pokrycia dachowego,
- z) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

VI. PROCEDURA OCENY I WYBORU PROJEKTU

6.1. Zasady ogólne

1. Wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym. Konkurs ma charakter zamknięty i jest podzielony na rundy.
2. Runda konkursu obejmuje nabór projektów, weryfikację spełnienia warunków formalnych, ocenę spełnienia kryteriów wyboru projektów i rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.
3. Ocena projektów poprzedzona jest weryfikacją w zakresie spełnienia przez projekt warunków formalnych, odnoszących się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.
4. Dokumentacja aplikacyjna niezawierająca formularza wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacja aplikacyjna złożona w innej formie niż za pośrednictwem systemu LSI2014 nie jest poddawana weryfikacji warunków formalnych oraz ocenie.
5. Na etapie weryfikacji warunków formalnych LAWP wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Na etapie weryfikacji warunków formalnych istnieje jednokrotna możliwość wezwania do uzupełnienia wniosku o dofinansowanie.
6. Ocena projektów przebiega jednoetapowo w oparciu o kryteria pierwszego oraz drugiego stopnia (kryteria obligatoryjne) oraz kryteria trafności merytorycznej (kryteria fakultatywne, punktowe) i kryteria rozstrzygające, z zastrzeżeniem, że w przypadku niespełnienia kryteriów pierwszego stopnia i otrzymania oceny negatywnej w ramach tych kryteriów projekt

nie podlega ocenie spełnienia pozostałych kryteriów. W przypadku niespełnienia kryteriów drugiego stopnia i otrzymania oceny negatywnej w ramach tych kryteriów projekt nie podlega ocenie w oparciu o kryteria trafności merytorycznej i kryteria rozstrzygające.

7. Na etapie oceny projektu w oparciu o kryteria pierwszego i/lub drugiego stopnia, w przypadku stwierdzenia na podstawie przedłożonej dokumentacji aplikacyjnej, że nie jest możliwa ocena spełnienia obligatoryjnych kryteriów, wnioskodawca wzywany jest do uzupełnienia/poprawy wniosku w terminie 14 dni. Na etapie oceny istnieje jednokrotna możliwość wezwania do poprawy wniosku o dofinansowanie.
8. W przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki we wniosku o dofinansowanie lub w jednym z formularzy: Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis/ Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie IOK poprawia tę omyłkę z urzędu. Po dokonaniu poprawy IOK, analogicznie jak wnioskodawca w ramach naboru, składa w LSI2014 pakiet dokumentów, zawierający poprawiony formularz. W momencie złożenia poprawionego formularza w IOK do wnioskodawcy wysyłana jest w systemie LSI2014 wiadomość zawierająca informację o dokonaniu przez IOK poprawy oczywistych omyłek z urzędu i złożeniu poprawnej wersji formularza w projekcie. W treści wiadomości znajduje się również link do porównywarki formularzy, za pomocą której wnioskodawca może zapoznać się z dokonaną przez IOK poprawą. Ponadto w ww. wiadomości wskazany jest numer ID wersji formularza, który jest ostatnią, aktualną wersją formularza złożoną do IOK. W przypadku wezwania wnioskodawcy do poprawy/uzupełnienia na etapie weryfikacji warunków formalnych, oceny lub przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, zmiany należy nanosić na ww. ostatniej, aktualnej wersji formularza złożonej do IOK, zgodnie z instrukcją określoną w załączniku nr 2 do Regulaminu.
9. Do oceny projektów, Zarządzeniem Dyrektora LAWP, zostaje powołana Komisja Oceny Projektów w skład której wchodzi pracownicy LAWP powołani do całościowej oceny projektów. Dodatkowo w ramach prac KOP mogą być powoływani eksperci zewnętrzni. Eksperti zewnętrzni powoływani są do wydania opinii dotyczącej określonego zagadnienia, a ich opinia nie jest wiążąca dla członków KOP oceniających projekt.
10. W pracach KOP mogą również uczestniczyć przedstawiciele instytucji nadrzędnych w stosunku do LAWP, tj. przedstawiciele z IZ RPO oraz wojewoda lub jego przedstawiciel, w charakterze obserwatora.

6.2. Podpisywanie pakietu dokumentów składanych do IOK

1. W przypadku, gdy wniosek o dofinansowanie złożony w ramach naboru wniosków (formularz wniosku wraz załącznikami), jako pakiet dokumentów, nie został uwierzytelniony (podpisany) przez wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP, wnioskodawca zostaje wezwany do uzupełnienia podpisu w ramach poprawy/uzupełnienia na etapie weryfikacji warunków formalnych (jeden z warunków formalnych).
2. W przypadku, gdy po wezwaniu wnioskodawcy do uzupełnienia/poprawy na etapie weryfikacji warunków formalnych i/lub oceny złożony wniosek wraz z załącznikami jako pakiet dokumentów z powodów technicznych (problemy techniczne związane z działaniem systemu LSI2014, które uniemożliwiłyby podpisanie pakietu lub przerwy w działaniu platformy ePUAP), nie został

- uwierzytelniony (podpisany) przez wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP, wnioskodawca zostaje wezwany do uzupełnienia podpisu, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia (wezwanie na etapie weryfikacji warunków formalnych) lub negatywnej oceny (wezwanie na etapie oceny).
3. W przypadku, gdy po wezwaniu wnioskodawcy do uzupełnienia/poprawy na etapie weryfikacji warunków formalnych i/lub oceny złożony wniosek wraz z załącznikami jako pakiet dokumentów nie został uwierzytelniony (podpisany) przez wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP, z innych przyczyn niż techniczne lub złożona po poprawie/uzupełnieniu dokumentacja została podpisana przez osobę nieupoważnioną do reprezentowania wnioskodawcy, pakiet złożonych dokumentów w ramach poprawy/uzupełnienia na etapie weryfikacji warunków formalnych zostaje pominięty (uznaje się go za niezłożony) i wniosek o dofinansowanie pozostawia się bez rozpatrzenia (wezwanie na etapie weryfikacji warunków formalnych) lub projekt otrzymuje ocenę negatywną (wezwanie na etapie oceny).
  4. Wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia podpisu wstrzymuje bieg weryfikacji warunków formalnych/oceny do czasu uzupełnienia przez wnioskodawcę podpisu lub do upływu terminu wyznaczonego na uzupełnienie podpisu.
  5. Na uzupełnienie podpisu wnioskodawca ma 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu wysłania w systemie LSI2014 informacji w sprawie uzupełnienia podpisu.
  6. W ramach etapu weryfikacji warunków formalnych, po złożeniu przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku, istnieje wyłącznie jednokrotna możliwość wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia podpisu, jeżeli pakiet dokumentów z powodów technicznych nie został uwierzytelniony (podpisany) przez wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP.
  7. W ramach etapu oceny, po złożeniu przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku, istnieje wyłącznie jednokrotna możliwość wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia podpisu, jeżeli pakiet dokumentów z powodów technicznych nie został uwierzytelniony (podpisany) przez wnioskodawcę lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy poprzez wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP.
  8. Wnioskodawca może uzupełnić podpis jedynie poprzez utworzenie nowego pakietu dokumentów i jego podpisanie. Uzupełniając podpis wnioskodawca powinien utworzyć nowy pakiet dokumentów, ale podłączyć do niego dokumenty w wersjach pierwotnie przesłanych bez wymaganego podpisu, to znaczy suma kontrolna nowego pakietu dokumentów ulegnie zmianie, ale suma kontrolna każdego z dokumentów podpisanych do pakietu nie może ulec zmianie. Jeżeli suma kontrolna któregośkolwiek z dokumentów podpisanych do pakietu ulegnie zmianie w stosunku do sumy kontrolnej dokumentu podpisanego do pakietu w wersji przesłanej uprzednio bez podpisu, oznacza to, że wnioskodawca dokonał zmiany w dokumentach, a nie uzupełnił sam podpis. W takim przypadku, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia (na etapie weryfikacji warunków formalnych) lub otrzymuje ocenę negatywną (na etapie oceny).
  9. Jeżeli wnioskodawca nie dotrzyma terminu na uzupełnienie podpisu (określonego w przesłanym w systemie LSI2014 piśmie), wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia (na etapie weryfikacji warunków formalnych) lub otrzymuje ocenę negatywną (na etapie oceny).

6.3. Weryfikacja warunków formalnych w ramach danej rundy konkursu

1. Weryfikacja warunków formalnych rozpoczyna się w pierwszym dniu roboczym po dniu zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie w danej rundzie konkursu. Weryfikacja warunków formalnych dokonywana jest przez dwóch pracowników OOP (zasada dwóch „par oczu”).
2. W ramach warunków formalnych weryfikacji podlega czy:
  - a) wniosek wraz z załącznikami został złożony w terminie zgodnie z Regulaminem konkursu;
  - b) wniosek wraz z załącznikami został sporządzony i złożony za pośrednictwem systemu LSI2014;
  - c) złożono adekwatny formularz wniosku o dofinansowanie wraz z wszystkimi wymaganymi (obligatoryjnymi) załącznikami do wniosku o dofinansowanie zgodnie z Regulaminem konkursu, uwzględniając typ, charakter i zakres projektu oraz wszystkie obligatoryjne załączniki dotyczą wnioskodawcy, są kompletne, zawierają wszystkie strony i zostały sporządzone na formularzach udostępnionych przez LAW P;
  - d) wniosek zawiera podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy. Podpis cyfrowy jest ważny, certyfikat związany z podpisem cyfrowym jest aktualny (nie wygasł).
3. Weryfikacja warunków formalnych trwa nie dłużej niż 30 dni roboczych, licząc od pierwszego dnia roboczego po dniu zakończenia naboru wniosków w ramach danej rundy konkursu. W uzasadnionych przypadkach (np. duża liczba wniosków, zmiany Regulaminu konkursu) termin weryfikacji warunków formalnych może zostać przedłużony o nie więcej niż 10 dni roboczych do maksymalnego łącznego wymiaru 40 dni roboczych. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku zaistnienia okoliczności zewnętrznych np. zmiany przepisów prawnych, bieg terminu weryfikacji warunków formalnych może zostać wydłużony decyzją Dyrektora LAW P lub osoby upoważnionej do czasu ustania przyczyn, które wpłynęły na wydłużenie okresu niezbędnego do przeprowadzenia weryfikacji warunków formalnych. Informacja o przedłużeniu terminu weryfikacji warunków formalnych zamieszczana jest na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl.
4. W przypadku, gdy wniosek o dofinansowanie spełnia warunki formalne zostaje skierowany do oceny.
5. Na etapie weryfikacji warunków formalnych, w przypadku stwierdzenia, iż wniosek o dofinansowanie nie spełnia warunku formalnego, określonego w pkt. 6.3, ppkt 2 lit. a), wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
6. Na etapie weryfikacji warunków formalnych, w przypadku stwierdzenia, iż wniosek o dofinansowanie nie spełnia warunków formalnych, określonych w pkt. 6.3, ppkt 2 lit. b) – d), wnioskodawca zostaje za pośrednictwem systemu LSI2014 wezwany do ich uzupełnienia/ poprawy na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.
7. Wezwanie do uzupełnienia/poprawy wniosku wstrzymuje bieg weryfikacji warunków formalnych do czasu złożenia przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku lub do upływu terminu wyznaczonego na dokonanie uzupełnień/poprawy wniosku.
8. W przypadku konieczności poprawy w formularzu wniosku o dofinansowanie lub w jednym z formularzy: Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis /

Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, poprawy należy dokonać na ostatniej złożonej w IOK wersji formularza, dostępnej w systemie LSI2014 w zakładkach *Ocena->Złożone projekty* oraz *Ocena->Złożone pakiety*.

9. Na uzupełnienie/poprawę wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu wysłania w systemie LSI2014 informacji w sprawie uzupełnień/poprawy wniosku o dofinansowanie. W tym czasie wnioskodawca może kontaktować się telefonicznie z pracownikiem OOP/pracownikami OOP, wyznaczonym/wyznaczonymi przez Kierownika OOP, odpowiedzialnym/odpowiedzialnymi za weryfikację warunków formalnych danego wniosku. Wnioskodawca we wskazanym terminie może złożyć tylko jedną poprawę/uzupełnienie wniosku.
10. Jeżeli wnioskodawca nie dotrzyma terminu złożenia wniosku po uzupełnieniach/poprawie (określonego w piśmie), wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
11. W przypadku złożenia przez wnioskodawcę poprawionego/uzupełnionego wniosku w wyznaczonym terminie podlega on ponownej weryfikacji warunków formalnych.
12. Nieuwzględnienie przez wnioskodawcę wszystkich wskazanych w piśmie poprawek bądź uzupełnień lub też dokonanie błędnych poprawek w dostarczonym ponownie wniosku, powodujących, iż wniosek o dofinansowanie nadal nie spełnia warunków formalnych skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.
13. Poprawie mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w piśmie.
14. W przypadku, gdy we wniosku lub załącznikach wprowadzone zostaną dodatkowe inne niż wskazane w piśmie poprawki, powodujące błędy w dokumentacji aplikacyjnej lub nieuzasadnione zmiany, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
15. W przypadku, gdy wnioskodawca nie złoży poprawy/uzupełnienia w formie pakietu dokumentów w LSI2014, o którym mowa w załączniku nr 2 do Regulaminu wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
16. Wezwanie do uzupełnień nie może prowadzić do polepszenia sytuacji wnioskodawcy w ramach kryteriów wyboru projektów. Poprawianie/korygowanie wniosków o dofinansowanie powinno gwarantować zachowanie zasady równego traktowania wnioskodawców.
17. W przypadku, gdy po złożeniu przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku, spełnia on warunki formalne wniosek zostaje skierowany do oceny.
18. W przypadku, gdy po złożeniu przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku nie spełnia on warunków formalnych wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
19. Niezwłocznie po zakończeniu weryfikacji warunków formalnych wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach danej rundy konkursu, publikacji na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl podlega informacja w zakresie ilości wniosków o dofinansowanie, które pozytywnie przeszły weryfikację warunków formalnych oraz łącznej wartości wnioskowanego dofinansowania ww. wniosków.

6.4. Ocena projektu w ramach danej rundy konkursu

1. Ocena projektów dokonywana jest przez dwóch członków KOP na zasadzie „dwóch par oczu”, w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO, określone w załączniku nr 4 do Regulaminu.

2. Ocena projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych od dnia jej rozpoczęcia (tj. od pierwszego posiedzenia KOP w ramach oceny projektów). W uzasadnionych przypadkach termin oceny może zostać przedłużony, ale nie więcej niż do 100 dni roboczych od dnia jej rozpoczęcia. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku zaistnienia okoliczności zewnętrznych np. zmiany przepisów prawnych, bieg terminu oceny może zostać wydłużony decyzją Dyrektora LAWP lub osoby upoważnionej do czasu ustania przyczyn, które wpłynęły na wydłużenie okresu niezbędnego do przeprowadzenia oceny. Informacja o przedłużeniu oceny zamieszczana jest na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl.
3. Ocena projektu dokonywana jest jednoetapowo, kolejno w oparciu o następujące kryteria:
  - a) kryteria pierwszego stopnia
  - b) kryteria drugiego stopnia
  - c) kryteria trafności merytorycznej
  - d) kryteria rozstrzygające.
4. Jeżeli projekt nie spełnia kryteriów pierwszego stopnia i otrzymuje ocenę negatywną w ramach tych kryteriów, nie podlega ocenie spełnienia pozostałych kryteriów. W przypadku niespełnienia kryteriów drugiego stopnia i otrzymania oceny negatywnej w ramach tych kryteriów, projekt nie podlega ocenie w oparciu o kryteria trafności merytorycznej i kryteria rozstrzygające.
5. Ocena projektu w oparciu o kryteria pierwszego i drugiego stopnia przeprowadzana jest metodą zerojedynkową, tj. wszystkie kryteria pierwszego i drugiego stopnia muszą być spełnione bezwarunkowo (za wyjątkiem kryteriów, które zgodnie z Regulaminem konkursu nie dotyczą projektu), z zastrzeżeniem, że w ramach kryteriów pierwszego i drugiego stopnia istnieje jednokrotna możliwość poprawy, w przypadku gdy na podstawie złożonej dokumentacji brak jest możliwości dokonania oceny tych kryteriów. Kryteria mogą być zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych), w przypadku tego typu kryteriów uznaje się je za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie cząstkowe pytania będzie pozytywna.
6. W pierwszej kolejności ocenie podlega czy projekt spełnia wszystkie kryteria pierwszego stopnia. Ocena w oparciu o kryteria pierwszego stopnia weryfikowana jest wartościami: TAK | NIE | NIE DOTYCZY:
  - a) w przypadku, gdy z zapisów dokumentacji aplikacyjnej jednoznacznie wynika, że projekt nie spełnia co najmniej jednego kryterium pierwszego stopnia, a wezwanie do uzupełnień/ poprawy, złożenia wyjaśnień z założenia staje się bezcelowe, ze względu, że faktyczne okoliczności/przesłanki wpływające na niespełnienie kryterium już wystąpiły i wnioskodawca nie jest w stanie ich zmienić lub wezwanie powodowałoby konieczność rozszerzenia lub zmiany zakresu projektu, bądź innej istotnej modyfikacji projektu, skutkującymi polepszeniem sytuacji wnioskodawcy w świetle kryteriów wyboru projektów, które są niedopuszczalne mając na uwadze horyzontalną zasadę równego traktowania wnioskodawców, projekt zostaje oceniony negatywnie bez wzywania wnioskodawcy do poprawy i nie podlega ocenie w oparciu o kryteria drugiego stopnia oraz kryteria trafności merytorycznej i kryteria rozstrzygające;
  - b) jeżeli informacje wskazane we wniosku o dofinansowanie i załącznikach są niewystarczające i/lub niespójne i nie pozwalają na pozytywną ocenę projektu pod kątem spełnienia kryteriów pierwszego stopnia, członkowie KOP odnotowują ten fakt w Kartach

- oceny projektu wraz z uzasadnieniem, a następnie dokonują oceny projektu pod kątem spełnienia kryteriów drugiego stopnia. Po dokonaniu oceny projektu w oparciu o kryteria pierwszego i drugiego stopnia projekt zostaje skierowany do jednorazowego uzupełnienia/ poprawy, złożenia wyjaśnień w zakresie wszystkich kryteriów (zarówno pierwszego i drugiego stopnia), z zastrzeżeniem pkt. 9 lit. a);
- c) projekt, który uzyskał pozytywną ocenę we wszystkich kryteriach pierwszego stopnia, podlega dalszej ocenie pod kątem spełnienia kryteriów drugiego stopnia.
7. W przypadku negatywnej oceny projektu w oparciu o kryteria pierwszego stopnia IOK niezwłocznie informuje pisemnie wnioskodawcę o wyniku oceny wraz z podaniem uzasadnienia.
8. W przypadku, o którym mowa w pkt. 6 lit b) i c) projekt podlega ocenie pod kątem spełnienia kryterium drugiego stopnia, które są kryteriami obligatoryjnymi. Kryteria te muszą być spełnione bezwarunkowo, a niespełnienie co najmniej jednego z nich skutkuje negatywną oceną projektu, z zastrzeżeniem, że w ramach kryteriów drugiego stopnia istnieje jednokrotna możliwość poprawy, w przypadku gdy na podstawie złożonej dokumentacji brak jest możliwości dokonania oceny tych kryteriów.
9. Ocena w oparciu o kryteria drugiego stopnia weryfikowana jest wartościami: TAK | NIE | NIE DOTYCZY. Po dokonaniu oceny w oparciu o kryteria drugiego stopnia:
- a) w przypadku, gdy z zapisów dokumentacji aplikacyjnej jednoznacznie wynika, że projekt nie spełnia co najmniej jednego kryterium drugiego stopnia, a wezwanie do uzupełnień/ poprawy, złożenia wyjaśnień z założenia staje się bezcelowe, ze względu, że faktyczne okoliczności/przesłanki wpływające na niespełnienie kryterium już wystąpiły i wnioskodawca nie jest w stanie ich zmienić lub wezwanie powodowałoby konieczność rozszerzenia lub zmiany zakresu projektu, bądź innej istotnej modyfikacji projektu, skutkującymi polepszeniem sytuacji wnioskodawcy w świetle kryteriów wyboru projektów, które są niedopuszczalne mając na uwadze horyzontalną zasadę równego traktowania wnioskodawców, projekt zostaje oceniony negatywnie bez wzywania wnioskodawcy do poprawy i nie podlega ocenie w oparciu o kryteria trafności merytorycznej i kryteria rozstrzygające;
- b) jeżeli informacje wskazane we wniosku o dofinansowanie i załącznikach są niewystarczające i/lub niespójne i nie pozwalają na pozytywną ocenę projektu pod kątem spełnienia kryteriów drugiego stopnia, członkowie KOP odnotowują ten fakt w Kartach oceny projektu wraz z uzasadnieniem. W przypadku, o którym mowa w niniejszym punkcie, po dokonaniu oceny projektu w oparciu o kryteria drugiego stopnia projekt zostaje skierowany do jednorazowego uzupełnienia/poprawy, złożenia wyjaśnień w zakresie wszystkich kryteriów (zarówno pierwszego, jeśli dotyczy i drugiego stopnia);
- c) projekt, który uzyskał pozytywną ocenę we wszystkich kryteriach drugiego stopnia, jak również uzyskał pozytywną ocenę we wszystkich kryteriach pierwszego stopnia, podlega dalszej ocenie pod kątem kryteriów trafności merytorycznej i kryteriów rozstrzygających.
10. W przypadku, o którym mowa w pkt. 6 lit. b) i pkt. 9 lit. b) IOK kieruje za pośrednictwem systemu LSI2014 do wnioskodawcy wezwanie do jednokrotnego uzupełnienia/poprawy dokumentów lub złożenia wyjaśnień ze wskazaniem terminu w jakim należy tego dokonać. Zakres uzupełnienia/ poprawy wniosku w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IOK w wezwaniu.

11. W tym czasie wnioskodawca może kontaktować się telefonicznie z członkami KOP odpowiedzialnymi za ocenę projektu. Wnioskodawca we wskazanym terminie może złożyć tylko jedną poprawę/uzupełnienie wniosku. Na wykonanie wezwania wnioskodawca ma 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu wysłania do wnioskodawcy wezwania. Wezwanie zawiera ponadto pouczenie o skutkach niedotrzymania wskazanego terminu.
12. Wezwanie wnioskodawcy do dokonania we wniosku poprawy/uzupełnienia wstrzymuje bieg oceny do czasu złożenia przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku lub do upływu terminu wyznaczonego na dokonanie uzupełnień/poprawy wniosku.
13. Jeżeli wnioskodawca nie dotrzyma terminu złożenia poprawionego/uzupełnionego wniosku (określonego w piśmie), projekt otrzymuje negatywną ocenę w ramach kryteriów, w których został wezwany do dokonania poprawy/uzupełnienia.
14. W przypadku, gdy wnioskodawca nie złoży poprawy/uzupełnienia w formie pakietu dokumentów w LSI2014, o którym mowa w załączniku nr 2 do Regulaminu konkursu, projekt otrzymuje negatywną ocenę w ramach kryteriów, w których został wezwany do dokonania poprawy/uzupełnienia.
15. W przypadku złożenia przez wnioskodawcę poprawionego/uzupełnionego wniosku w wyznaczonym terminie projekt podlega ocenie przez członków KOP.
16. Uzupełnienie/poprawa wniosku lub złożenie wyjaśnień nie może prowadzić do istotnych modyfikacji wniosku oraz do polepszenia sytuacji wnioskodawcy w ramach kryteriów wyboru projektów. IOK dokona oceny, czy wyjaśnienie, uzupełnienie lub poprawa wniosku nie doprowadziło do istotnej modyfikacji wniosku o dofinansowanie.
17. Uzupełnieniu/poprawie/wyjaśnieniu mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu IOK. Zakres uzupełnienia/poprawy wniosku w odniesieniu do danego kryterium wskazywany jest przez oceniającego w Karcie oceny i dotyczy informacji odnoszących się do definicji danego kryterium oraz uzasadnienia spełnienia kryterium we wniosku o dofinansowanie projektu.
18. W przypadku konieczności poprawy w formularzu wniosku o dofinansowanie lub w jednym z formularzy: Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis / Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, poprawy należy dokonać na ostatniej złożonej w IOK wersji formularza, dostępnej w systemie LSI2014 w zakładkach *Ocena->Złożone projekty* oraz *Ocena->Złożone pakiety*.
19. W przypadku, gdy w ramach poprawy/uzupełnień we wniosku lub załącznikach wprowadzone zostaną dodatkowe, inne niż wskazane w piśmie poprawki, powodujące błędy w dokumentacji aplikacyjnej lub nieuzasadnione zmiany projekt otrzymuje negatywną ocenę jako niespełniający kryteriów oceny. Ponadto nieuwzględnienie przez wnioskodawcę wszystkich wskazanych przez członków KOP w piśmie poprawek bądź uzupełnień lub też dokonanie błędnej poprawy, powodujące, iż projekt nadal nie spełnia kryteriów, skutkuje negatywną oceną.
20. W przypadku, gdy po złożeniu przez wnioskodawcę uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie, spełnia on kryteria pierwszego i drugiego stopnia, wówczas zostaje poddany ocenie w oparciu o kryteria trafności merytorycznej oraz rozstrzygające.
21. W przypadku, gdy na etapie oceny okaże się, że wniosek nie spełnia warunków formalnych, członkowie KOP odnotowują ten fakt w Kartach oceny wraz z uzasadnieniem i projekt zostaje

przekazany do ponownej weryfikacji warunków formalnych. Ponowna weryfikacja warunków formalnych rozpoczyna się niezwłocznie po cofnięciu wniosku do tego etapu.

22. Na etapie oceny (na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, załącznikach do wniosku np. umowy, sprawozdania finansowe itp. oraz na podstawie ogólnodostępnych informacji zawartych w np. w KRS/CEIDG lub informacji zawartych na stronach internetowych przedsiębiorstw, jak również przy wykorzystaniu dostępnego w LAWP narzędzia BeckKRS w Systemie Legalis) członkowie KOP oceniający dany projekt weryfikują czy w przypadku wnioskodawcy występują relacje określone w załączniku I Rozporządzeniu 651/2014. W przypadku, gdy występujące pomiędzy wnioskodawcą, a innymi podmiotami relacje powodują, że wnioskodawca nie posiada statusu uprawniającego go do ubiegania się o wsparcie, wówczas projekt zostaje negatywnie oceniony. Ponadto, w przypadku, gdy kilka podmiotów pozostających w relacjach, o których mowa w Załączniku I do Rozporządzenia 651/2014, wchodzących w skład grupy przedsiębiorstw, złoży wnioski do jednego konkursu, wówczas projekty te weryfikowane są pod kątem zgodności z zasadami udzielenia pomocy publicznej (np. czy projekty złożone w ramach grupy nie są ze sobą powiązane, tzn. nie stanowią jednego większego projektu w celu obejścia zasad udzielania pomocy). Jeżeli projekty złożone przez grupę przedsiębiorstw w ramach danego konkursu są ze sobą powiązane i powoduje to niezgodność z zasadami udzielania pomocy publicznej, wówczas wszystkie projekty otrzymują negatywną ocenę. W przypadku negatywnej oceny do wnioskodawcy przesyłana jest pisemna informacja wraz z uzasadnieniem.
23. Na etapie oceny IOK może zwrócić się do wnioskodawcy o przedstawienie wyjaśnień w odniesieniu do informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz ewentualne przedstawienie dodatkowych dokumentów celem potwierdzenia spełnienia przez projekt danego kryterium.
24. Poprawianie/korygowanie wniosków o dofinansowanie/złożenie dodatkowych wyjaśnień powinno gwarantować zachowanie zasady równego traktowania wnioskodawców.
25. Po pozytywnej ocenie projektu w oparciu o kryteria pierwszego i drugiego stopnia członkowie KOP dokonują oceny projektu pod kątem spełnienia kryteriów trafności merytorycznej oraz kryteriów rozstrzygających. Kryteria trafności merytorycznej są kryteriami punktowymi i mają na celu przypisanie projektom określonej liczby punktów i wybranie projektów najbardziej wartościowych w kontekście realizacji celów RPO WL. Projekt może maksymalnie uzyskać 100 pkt.
26. W przypadku rozbieżności w przyznanej podczas oceny w oparciu o kryteria trafności merytorycznej punktacji w wysokości powyżej 20 punktów, projekt poddawany jest ocenie przez dodatkowego członka KOP, wyznaczonego w drodze komisyjnego losowania.
27. Minimalną wymaganą liczbą punktów podczas oceny w oparciu o kryteria trafności merytorycznej, aby projekt mógł kwalifikować się do wsparcia jest 51 punktów.
28. Po ocenie spełnienia przez projekt kryteriów trafności merytorycznej projekt może:
- uzyskać wymaganą liczbę punktów, tj. uzyskać co najmniej 51 punktów, które stanowią średnią arytmetyczną ocen członków KOP;

- b) nie uzyskać wymaganej liczby punktów, tj. uzyskać mniej niż 51 punktów; projekty takie otrzymują negatywną ocenę, jako słabo realizujące cele poszczególnych Osi Priorytetowych RPO WL.
29. W sytuacji, w której projekt nie uzyskał minimalnej wymaganej liczby punktów, o której mowa w pkt. 28 lit. b), IOK informuje wnioskodawców o negatywnej ocenie projektu wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem punktacji uzyskanej przez projekt.
30. Kryteria rozstrzygające dotyczą wszystkich projektów ocenianych w oparciu o kryteria trafności merytorycznej i decydują o wyborze projektu do dofinansowania, gdy kilka projektów uzyska taką samą, pozytywną liczbę punktów, a wartość alokacji przeznaczonych na dany konkurs nie pozwala na zatwierdzenie do dofinansowania wszystkich projektów.

6.5. Powoływanie ekspertów

1. Na etapie oceny członkowie KOP oceniający projekt mogą stwierdzić, że projekt jest skomplikowany i wymaga specjalistycznej wiedzy.
2. Ekspert/ekspertki uczestniczący w danym posiedzeniu KOP zobowiązany jest/zobowiązani są do zapoznania się z Listą projektów, które pozytywnie przeszły weryfikację warunków formalnych i zostały zakwalifikowane do oceny w ramach danej rundy konkursu, której dotyczy KOP, w celu zweryfikowania czy istnieją przesłanki wykluczające go/ich z możliwości oceny projektu/projektów w ramach danej rundy konkursu.
3. Ekspert/ekspertki nie dokonuje/nie dokonują całościowej oceny projektów. Wydana przez eksperta/ekspertów opinia nie jest wiążąca, tzn. ma jedynie charakter opiniodawczo-doradczy dla członków KOP oceniających projekt.
4. W przypadku, gdy zakres informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz załącznikach nie jest wystarczający do wydania opinii, ekspert/ekspertki może/mogą wskazać konieczność wezwania wnioskodawcy do poprawy/uzupełnienia dokumentacji lub złożenia dodatkowych wyjaśnień.
5. Po wydaniu opinii eksperta/ekspertów dotyczącej określonych zagadnień w danym projekcie, członkowie KOP oceniający dany projekt dokonują kompleksowej oceny projektu pod kątem spełniania przez projekt kryteriów oceny.

6.6. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie rundy konkursu

1. Na podstawie Listy wszystkich ocenionych projektów sporządzana jest Lista projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.
2. Nie może zostać wybrany do dofinansowania projekt:
  - a) którego wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania;
  - b) zakończony zgodnie z art. 65 ust. 6 Rozporządzenia ogólnego.
3. Przy wyborze projektów do dofinansowania bierze się pod uwagę jedynie te projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów. Ponadto wyboru dokonuje się zgodnie z kolejnością wynikającą z liczby uzyskanych punktów, biorąc pod uwagę kwotę środków przeznaczoną na dofinansowanie projektów w danej rundzie konkursu.

4. W przypadku, gdy kilka projektów uzyska tą samą, wymaganą liczbę punktów kwalifikującą projekt do wsparcia, a wartość alokacji przeznaczanej na daną rundę konkursu nie pozwala na zatwierdzenie do dofinansowania wszystkich projektów, o wyborze projektu do dofinansowania decydują kryteria rozstrzygające określone w załączniku nr 4 do Regulaminu konkursu i zatwierdzone przez KM RPO. Jeżeli pierwsze z wymienionych kryteriów rozstrzygających nie rozwiązuje kwestii wyboru projektów, wówczas stosuje się drugie kryterium rozstrzygające.
5. W przypadku, gdy w wyniku zastosowania kryteriów rozstrzygających możliwe jest wybranie projektów do dofinansowania (tych które uzyskały tą samą liczbę punktów) Sekretarz KOP sporządza protokół z uszeregowania projektów na Liście projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.
6. Gdy w wyniku zastosowania kryteriów rozstrzygających nadal nie jest możliwy wybór projektów do dofinansowania (tych które uzyskały tą samą liczbę punktów), wówczas żaden z tych projektów nie zostaje wybrany do dofinansowania i projekty te umieszcza się pod tym samym numerem pozycji w kolumnie „Lp.” na Liście projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania (projekty otrzymują ocenę negatywną, gdyż spełniły kryteria wyboru projektów i uzyskały wymaganą liczbę punktów, jednak alokacja przeznaczona na dany konkurs nie wystarcza na wybranie ich do dofinansowania).
7. W przypadku, gdy na Liście projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania znajduje się kilka projektów, które uzyskały tę samą liczbę punktów, jednak z uwagi na wyczerpanie alokacji środków nie zostały wybrane do dofinansowania o kolejności ich uszeregowania na ww. Liście decydują kryteria rozstrzygające, o których mowa w pkt. 4.
8. Gdy w wyniku zastosowania kryteriów rozstrzygających nadal nie jest możliwe ustalenie kolejności uszeregowania projektów, które uzyskały tę samą liczbę punktów jednak z uwagi na wyczerpanie alokacji nie zostały wybrane do dofinansowania projekty umieszcza się pod tym samym numerem pozycji w kolumnie „Lp.” na Liście projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.
9. Lista projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania nie obejmuje tych projektów, które brały udział w danej rundzie konkursu, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.
10. Rozstrzygnięcie rundy konkursu następuje poprzez zatwierdzenie przez Zarząd Województwa Lubelskiego List, o których mowa w pkt. 1.
11. Lista projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania podlega publikacji na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl oraz na portalu.
12. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji, o której mowa w art. 48 ust. 6 ustawy wdrożeniowej, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

13. Po rozstrzygnięciu każdej rundy konkursu równoległe z publikacją Listy projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania, publikacji na stronie www.rpo.lubelskie.pl podlega Informacja o składzie KOP.
14. Po rozstrzygnięciu danej rundy konkursu i wyborze projektów do dofinansowania IOK informuje każdego z wnioskodawców o zakończeniu oceny jego projektu, w wyniku której:
- projekt spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów, uzyskał wymaganą liczbę punktów i został wybrany do dofinansowania – pismo zawiera informację o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów, które projekt uzyskał podczas oceny. Pismo zawiera informację o konieczności i terminie złożenia pełnej dokumentacji do projektu.
  - projekt spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą minimalną liczbę punktów, lecz z powodu wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie nie został wybrany do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia konkursu (negatywna ocena projektu) – pismo zawiera informację o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów, które projekt uzyskał podczas oceny.

6.7. Zwiększenie alokacji oraz wybór projektów ze zwiększonej alokacji

- Kwota dostępnej alokacji może ulec zwiększeniu zarówno przed rozstrzygnięciem konkursu/danej rundy konkursu, jak i po rozstrzygnięciu konkursu/danej rundy konkursu, o ile dostępne są środki.
- W przypadku zwiększenia alokacji przed rozstrzygnięciem konkursu/danej rundy konkursu zmianie w tym zakresie podlega Regulamin konkursu, natomiast rozstrzygnięcie konkursu następuje zgodnie z procedurami opisanymi powyżej w pkt. 6.6.
- W przypadku zwiększenia alokacji po rozstrzygnięciu konkursu Regulamin konkursu nie ulega zmianie.
- Po rozstrzygnięciu danej rundy konkursu i opublikowaniu Listy, o której mowa w pkt. 6.6 ppkt. 1 Zarząd Województwa Lubelskiego może wybierać do dofinansowania kolejne projekty zamieszczone na tej liście, które z uwagi na wyczerpanie pierwotnej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w danej rundzie konkursu nie zostały wybrane do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia danej rundy konkursu.
- Wyboru projektów, dokonuje się zgodnie z kolejnością zamieszczenia projektów na Liście projektów, o której mowa w pkt 6.6 ppkt 1, przy czym, dla projektów które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach konkursu, a dostępność środków nie pozwala na wybór każdego z nich do dofinansowania, o wyborze tych projektów decydują kryteria rozstrzygające. Decyzja w tej sprawie podejmowana jest poprzez aktualizację ww. Listy.
- Informacja o dodatkowym wyborze projektów w danej rundzie konkursu, upubliczniana jest na stronie www.rpo.lubelskie.pl i na portalu poprzez publikację zaktualizowanej Listy projektów, o której mowa w pkt 6.6 ppkt 1.
- IOK zapewnia dostępność Listy, o której mowa w pkt 6.6 ppkt 1 oraz wszystkich jej zmian poprzez ich publikację na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl i portalu.
- Po dokonaniu wyboru kolejnych projektów, IOK informuje każdego z wnioskodawców o wyborze projektu oraz konieczności i terminie złożenia pełnej dokumentacji wymaganej przed podpisaniem umowy.

6.8. Umowa o dofinansowanie.

1. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria wyboru projektów, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, oraz zostały dokonane czynności i zostały złożone dokumenty wskazane w Regulaminie konkursu.
2. Umowa o dofinansowanie podpisywana jest w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia następnego po dniu wysłania do wnioskodawcy za pośrednictwem systemu LSI2014 zaproszenia do podpisania umowy o dofinansowanie wraz z wezwaniem do przedłożenia niezbędnych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie załączników. W szczególnie uzasadnionych przypadkach podpisanie umowy może nastąpić w terminie późniejszym, indywidualnie ustalonym przez Dyrektora LAWP lub osobę upoważnioną.
3. Jeżeli przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zmianie ulegną przepisy prawa stanowiące podstawę udzielenia dofinansowania, skutkujące koniecznością modyfikacji wartości wydatków kwalifikowalnych projektu lub poziomu intensywności pomocy, wnioskodawca na etapie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie może zostać zobowiązany do wprowadzenia we wniosku o dofinansowanie stosownych zmian, w zakresie w jakim będą one niezbędne do zapewnienia zgodności udzielanego w ramach konkursu wsparcia z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Brak wprowadzenia stosownych zmian, zgodnie z wezwaniem wystosowanym przez LAWP, może skutkować odmową podpisania umowy o dofinansowanie, w związku z brakiem możliwości udzielenia wsparcia niezgodnego z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
4. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie dokonywana jest weryfikacja wnioskodawcy w Rejestrze podmiotów wykluczonych prowadzonym przez Ministerstwo Finansów, na podstawie pisemnego zapytania do Ministerstwa Finansów. W przypadku, gdy wnioskodawca widnieje w ww. Rejestrze, IOK odmawia podpisania umowy o dofinansowanie.
5. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie dokonywana jest weryfikacja czy wnioskodawca nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 Rozporządzenia 651/2014 oraz Rozporządzenia 1301/2013. Wnioskodawca może zostać wezwany do przedłożenia dodatkowych dokumentów finansowych potwierdzających sytuację finansową przedsiębiorstwa. W przypadku gdy przed podpisaniem umowy o dofinansowanie okaże się, że wnioskodawca znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 Rozporządzenia 651/2014 oraz Rozporządzenia 1301/2013, wówczas IOK odmawia podpisania umowy o dofinansowanie.
6. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie ponownie weryfikowana jest kwestia kumulacji pomocy de minimis w ramach limitu, określonego w Rozporządzeniu 1407/2013, zgodnie z rozdz. 4.6 Regulaminu konkursu. W przypadku, gdy przed podpisaniem umowy o dofinansowanie lub w dniu jej podpisania, okaże się, że pomoc de minimis otrzymana przez jedno przedsiębiorstwo przekracza limit określony w Rozporządzeniu 1407/2013 wnioskodawca zostaje wezwany do obniżenia wartości wnioskowanego wsparcia.
7. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie weryfikacji podlega czy wnioskodawca posiada i prawidłowo udokumentował posiadanie środków finansowych na realizację projektu w wysokości odpowiadającej wkładowi własnemu, odnoszącemu się do wydatków kwalifikowalnych w projekcie, zgodnie z Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie, stanowiącą załącznik nr 3 do Regulaminu.

8. Wnioskodawcy, których wnioski zostały wybrane do dofinansowania, zobowiązani są do przygotowania i złożenia załączników wymaganych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie oraz ewentualnej zmiany wniosku o dofinansowanie, o której mowa w pkt. 3, w terminie wskazanym w wezwaniu do złożenia ww. załączników.
9. Załączniki wymagane na etapie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie powinny zostać przygotowane zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie, stanowiącej załącznik nr 3 do Regulaminu konkursu.
10. Po rozstrzygnięciu danej rundy konkursu, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wnioskodawca w ograniczonym zakresie może wprowadzić w projekcie zmiany, z wyłączeniem zmian, o których mowa w pkt. 3. Zmiany, które wnioskodawca może wprowadzić do projektu mogą dotyczyć np. zmiany nazwy wnioskodawcy, zmiany adresu siedziby wnioskodawcy (w przypadku, gdy nie stanowi ona lokalizacji projektu), zmiany ram czasowych ponoszenia wydatków w ramach projektu itp.
11. Wnioskodawca chcąc dokonać zmian w projekcie wybranym do dofinansowania, z wyłączeniem zmian, o których mowa w pkt. 3, zobowiązany jest do złożenia wraz z załącznikami wymaganymi na etapie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, pisma zawierającego opis planowanych do wprowadzenia zmian w celu uzyskania akceptacji LAMP.
12. Zmiany, o których mowa w pkt. 10-11 nie mogą prowadzić do istotnej modyfikacji wniosku, która jest niedopuszczalna w trakcie weryfikacji warunków formalnych oraz w trakcie trwania oceny projektów tj. od rozpoczęcia oceny do dnia podpisania umowy.
13. Niedotrzymanie terminu na złożenie dokumentacji wymaganej przed podpisaniem umowy lub dokonanie istotnej modyfikacji wniosku o dofinansowanie, o której mowa w pkt. 12, jest podstawą do odmowy podpisania umowy o dofinansowanie projektu.
14. W przypadku, gdy przedłożone załączniki niezbędne do podpisania umowy są niekompletne, nieprawidłowo wypełnione lub, gdy ich treść budzi wątpliwości co do rzetelności ich wypełnienia pracownicy OOP za pośrednictwem LSI2014 wzywają wnioskodawcę do usunięcia uchybień, jednocześnie wskazując termin na ich usunięcie.
15. Jeżeli wnioskodawca w wyznaczonym terminie nie złoży stosownych dokumentów lub nie dokona stosownych wyjaśnień/uzupełnień/poprawek, jest to podstawą odmowy podpisania umowy o dofinansowanie.
16. Na podstawie weryfikacji przedłożonej pełnej dokumentacji, IOK ustala czy możliwe jest zawarcie umowy o dofinansowanie zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.
17. W przypadku, gdy na etapie weryfikacji załączników wymaganych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie pojawią się wątpliwości co do spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, dokonywana jest weryfikacja tych kryteriów. W wyniku ww. weryfikacji wnioskodawca może być wezwany do złożenia dodatkowych wyjaśnień/uzupełnienia/poprawy. Wyjaśnienie/uzupełnienie/poprawa załączników do wniosku o dofinansowanie nie może prowadzić do istotnej modyfikacji wniosku.
18. Negatywny wynik weryfikacji, czy projekt spełnia kryteria, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, stanowi podstawę do odmowy podpisania z wnioskodawcą umowy o dofinansowanie.

19. Obok okoliczności wymienionych powyżej, przesłanką do odmowy podpisania umowy o dofinansowanie jest przedłożenie przez wnioskodawcę podrobionych, przerobionych lub poświadczających nieprawdę dokumentów, podanie przez wnioskodawcę nieprawdziwych lub nierzetelnych danych, złożenie przez niego nierzetelnych lub nieprawdziwych oświadczeń w toku ubiegania się o dofinansowanie, co do okoliczności mogących mieć wpływ na wynik oceny.
20. Dofinansowanie ujęte w umowie o dofinansowanie przyznaje się wyłącznie na pokrycie wydatków kwalifikowalnych. W przypadku, gdyby przed podpisaniem umowy okazało się w szczególności w toku kontroli, o której mowa w art. 23 ustawy wdrożeniowej – iż całość lub część wydatków w projekcie objęta jest nieprawidłowością, stanowi to podstawę odpowiednio do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie lub do odpowiedniego obniżenia wysokości dofinansowania przyznanego dla projektu.
21. W przypadku stwierdzenia przesłanek uprawniających do odmowy podpisania umowy o dofinansowanie projektu, IOK informuje pisemnie o tym fakcie wnioskodawcę wraz z podaniem przyczyny odmowy podpisania umowy o dofinansowanie.
22. Po zakończeniu weryfikacji w oparciu o pełną dokumentację i nie ujawnieniu się podstaw do odmowy podpisania umowy, IOK podpisuje z wnioskodawcą umowę o dofinansowanie projektu. Wzór umowy określony został w załączniku nr 5 do Regulaminu konkursu.
23. Za datę zawarcia umowy przyjmuje się datę podpisania umowy przez ostatnią ze stron.
24. Realizacja projektu musi następować zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie.

VII. POLITYKI HORYZONTALNE

Zgodnie z zapisami art. 5, 7 i 8 Rozporządzenia ogólnego należy przestrzegać – na każdym z etapów realizacji Programu, tj. zarówno w trakcie jego programowania, jak i wdrażania – zasad horyzontalnych: równości szans i niedyskryminacji, równości mężczyzn i kobiet, zrównoważonego rozwoju, a także partnerstwa. W związku z powyższym, projekty realizowane w ramach RPO WL muszą przyczyniać się do realizacji opisanych poniżej zasad horyzontalnych.

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, jest jedną z naczelných polityk horyzontalnych UE, której propagowanie ma na celu zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również z powodu rasy lub pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej. Powinno się to wyrażać w konkretnym zakresie interwencji mającym na celu nie tylko wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, ale także zapewnienie jednakowego dostępu wszystkich osób do edukacji, informacji i zatrudnienia, co przyczyni się do zapobiegania powstawaniu problemów społecznych, tj. bezrobociu czy ubóstwu. Poprzez eliminację wszelkich barier fizycznych, finansowych, socjalnych czy psychologicznych, utrudniających lub zniechęcających do brania pełnego udziału w życiu społeczeństwa należy dążyć do umożliwienia wszystkim osobom czynnego uczestnictwa w rynku pracy i integracji z otoczeniem.

Kolejną, zasadą o charakterze horyzontalnym jest **zasada równouprawnienia płci**, której przestrzeganie ma prowadzić do osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, a tym samym gwarantuje jednakowe prawa i obowiązki, a także równy dostęp do zasobów –

środków finansowych, szans rozwoju – z których mogliby korzystać. Zasada ta jest ściśle powiązana z zasadą równości szans i niedyskryminacji, zatem działania podejmowane na rzecz realizacji obu ww. zasad powinny być skoordynowane. W sposób szczególny przez promowanie równości płci należy rozumieć inicjatywy przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, kształceniu i szkoleniu oraz rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypowego postrzegania ról kobiecych i męskich w życiu zawodowym i społecznym, a także popularyzacji i praktycznego stosowania elastycznych form zatrudnienia wśród pracodawców.

W zapisach RPO WL obie ww. kwestie tj. równouprawnienie kobiet i mężczyzn oraz zapewnienie równości szans wszystkim grupom społecznym, w szczególności tym narażonym na dyskryminację, potraktowane zostały horyzontalnie, tym samym powinny znaleźć odzwierciedlenie we wszystkich projektach dofinansowanych w ramach Programu. Ponadto reguły obu zasad horyzontalnych znajdują odbicie we właściwych kryteriach wyboru projektów, a zobowiązania dla beneficjentów do ich przestrzegania wynikać będą z postanowień umowy o dofinansowanie realizacji projektu. Zasady te będą również odwzorowane w wielu wskaźnikach Programu, których monitorowanie posłuży ocenie, czy założone w tym zakresie cele zostały osiągnięte.

Sposób realizacji wyżej opisanych polityk horyzontalnych został szczegółowo uregulowany w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Poza tym więcej szczegółowych informacji, o tym jakie prawa mają osoby z niepełnosprawnościami jako uczestnicy projektów unijnych oraz jakie obowiązki muszą spełnić projektodawcy i instytucje korzystające ze środków unijnych, aby zapewnić dostępność realizowanych projektów, można znaleźć w poradniku Ministerstwa Rozwoju Jak realizować zasadę równości szans kobiet i mężczyzn w projektach finansowanych z funduszy europejskich 2014-2020 oraz w publikacji wydanej przez Ministerstwo Rozwoju stanowiącej uzupełnienie ww. Wytycznych, pt. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania Funduszy Europejskich 2014-2020.

W poradniku tym zamieszczone zostały przykłady dobrych praktyk (projektów) oraz przykłady rozwiązań z zakresu produktów dostępnych dla wszystkich w odniesieniu do inwestycji współfinansowanych ze środków EFRR.

Równie ważną polityką horyzontalną UE stała się **zasada zrównoważonego rozwoju**, która zakłada minimalizację oddziaływania działalności człowieka na środowisko, w tym znalezienie równowagi pomiędzy ochroną środowiska, postępem gospodarczym i rozwojem społecznym. Polityka ta bowiem nakierowana jest na zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego, m.in. poprzez ograniczanie szkodliwego wpływu produkcji i konsumpcji na jego stan, tak aby nie tylko obecne, ale i przyszłe pokolenia mogły korzystać z jego bioróżnorodności i bogactwa. Rozwój gospodarczy i cywilizacyjny obecnej generacji nie powinien bowiem odbywać się kosztem wyczerpywania zasobów nieodnawialnych i niszczenia środowiska.

Kolejną zasadą, która odgrywa kluczowe znaczenie jest **zasada partnerstwa**. Na praktyczną realizację zasady partnerstwa położono szczególnie duży nacisk podczas prac w trakcie opracowywania samego

Programu. Partnerzy spoza administracji zaangażowani zostali zarówno w prace zespołów roboczych, jak i w proces konsultacji społecznych. Uwzględnienie idei partnerstwa na wszystkich etapach przygotowania i zarządzania Programem ma na celu wypracowanie regionalnego konsensusu, co do dokonanych w nim rozstrzygnięć oraz ułatwienie dialogu przy podejmowaniu decyzji. Na etapie realizacji Programu partnerzy, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy oraz organizacje pozarządowe, zostali aktywnie włączeni w proces wdrażania, monitorowania i ewaluacji RPO WL m.in. poprzez udział w pracach Komitetu Monitorującego RPO WL. Zasada partnerstwa w ramach Programu realizowana będzie także przez premiowanie przedsięwzięć realizowanych w sposób partnerski. Sposób realizacji tej polityki horyzontalnej został szczegółowo uregulowany w Wytycznych w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020.

7.1. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji

Niezależnie od wymogów wynikających z Rozporządzenia ogólnego zapisy ratyfikowanej w dniu 6 września 2012 r. przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zobowiązują Polskę do zwiększenia możliwości korzystania z praw przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym eliminacji barier oraz zapewnienia pełnego uczestnictwa we wszystkich sferach życia.

Na tej podstawie projektodawca ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.

Wnioskodawca musi zapewnić dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia oraz dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników. Wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności oferowanego wsparcia zgodnie ze standardami dostępności, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn. W przypadku projektów (w tym ich produktów) nieobjętych standardem dostępności beneficjent powinien zapewnić realizację zasady dostępności w ramach innych działań projektowych, np. na poziomie zarządzania projektem lub działań informacyjno - promocyjnych (np. strona projektu zgodna z WCAG 2.0 – w tłumaczeniu na język polski: wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie).

Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (zasada dostępności) w projektach współfinansowanych z funduszy unijnych powinna być realizowana na wszystkich etapach wdrażania projektu, w tym na etapie przygotowania projektu czyli analizy, definiowania celów, planowania działań i budżetu, określania rezultatów, a także podczas jego realizacji, rozliczania, monitorowania i kontroli.

Zasada może być realizowana poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień. Są to narzędzia umożliwiające kompleksowe podejście do planowania i projektowania zarówno produktów jak i odpowiedniego otoczenia, mając na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli oraz zapewniając im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa.

Uniwersalne projektowanie jest, to projektowanie produktów oraz otoczenia tak, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi, (osób niepełnosprawnych, seniorów, matek i ojców z wózkami dziecięcymi, osób wysokich, otyłych, kobiet w ciąży itp.) w największym możliwym stopniu, bez potrzeby adaptacji bądź wyspecjalizowanego projektowania.

Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewnienia dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. Koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej standardów dostępności, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

W sytuacjach wyjątkowych dopuszcza się odstępstwa od ww. wymogu, pod warunkiem rzeczowego uzasadnienia w treści wniosku o dofinansowanie, dlaczego projekt nie będzie spełniał wymogu dostępności poprzez koncepcje uniwersalnego projektowania. Zasadność takiego wyłączenia każdorazowo jest oceniona przez Instytucję Organizującą Konkurs podczas weryfikacji wniosków o dofinansowanie. W przypadku każdej nowotworzonej inwestycji konieczna jest zatem ocena zgodności danego produktu z koncepcją uniwersalnego projektowania a mechanizm racjonalnych usprawnień (został poniżej opisany), powinien być stosowany jedynie po wcześniejszym stwierdzeniu braku możliwości zastosowania koncepcji uniwersalnego projektowania. Ewentualna neutralność projektu w stosunku do zasady dostępności, powinna być rozumiana w kategoriach wyjątku od reguły. W tych wyjątkowych przypadkach, gdy produkty projektu wprost nie realizują zasady dostępności dopuszczalne jest wykazanie neutralności produktów projektu. Należy jednocześnie podkreślić, iż przyjęcie do realizacji projektów, w przypadku których aspekt zapewnienia dostępności został w nieuzasadniony sposób pominięty, stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia ogólnego. Należy również zauważyć, iż jeśli przynajmniej jeden z elementów projektu realizuje zasadę dostępności, nie jest to projekt neutralny.

Drugim narzędziem jest **mechanizm racjonalnych usprawnień**. Mechanizm ten jest definiowany, jako konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Mechanizm racjonalnych usprawnień znajduje więc zastosowanie w przypadku gdy nie ma możliwości realizacji wsparcia w środowisku wprost dostępnym lub gdy koszt uzyskania dostępności byłby wysoki. Mechanizm racjonalnych usprawnień to mechanizm uruchamiany dopiero w trakcie realizacji projektu, gdy do udziału w projekcie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością, których udziału nie przewidziano na etapie przygotowania projektu. Pozwala on na elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników i zapewnia im optymalne (szyte na miarę) usprawnienia. Uruchomienie tego mechanizmu może być finansowane w ramach elastyczności budżetu projektu. W zależności od potrzeb istnieje możliwość utworzenia rezerwy środków przeznaczonej na finansowanie wydatków związanych z tym mechanizmem. Każdorazowe uruchomienie mechanizmu racjonalnych usprawnień musi zostać poprzedzone stosownym wnioskiem Beneficjenta do IZ RPO oraz znaleźć odzwierciedlenie w poprawionym wniosku o dofinansowanie, w szczególności w budżecie projektu.

Projektodawca w celu zapewnienia dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnościami, ma możliwość zastosowania w projekcie kosztów związanych z mechanizmem racjonalnych usprawnień wtedy, gdy nie przewidział uczestnictwa w projekcie osób ze szczególnym rodzajem niepełnosprawności. Trzeba jednak pamiętać, że racjonalne usprawnienia powinny być mechanizmem wtórnym w zakresie zapewnienia dostępności, gdyż z zasady każde wsparcie, zarówno w projektach dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, jak i ogólnodostępnych, powinno być dostępne.

Zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień możliwe jest w przypadku remontów i dostosowań. O ile niedopuszczalne jest zaprojektowanie nowego budynku w taki sposób żeby istniała w nim konieczność stosowania np. schodolazu oraz sam zakup takiego sprzętu byłby niekwalifikowany to jeśli inwestycja polega na niewielkim remoncie albo dotyczy obiektu objętego nadzorem konserwatora zabytków (który nie wyrazi zgody na budowę windy) można zastosować racjonalne usprawnienie w postaci schodolazu.

Informacje o zapewnieniu zasady dostępności – w tym przede wszystkim koncepcji uniwersalnego projektowania i równego dostępu – muszą być uwzględnione we wniosku o dofinansowanie.

We wniosku o dofinansowanie projektów infrastrukturalnych w zależności od ich specyfiki powinny znaleźć się informacje dotyczące:

- stosowania standardu WCAG 2.0 przynajmniej na poziomie AA – w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów,
- uwzględnienia w promocji inwestycji usług dostępnościowych – na przykład poprzez informacje, że materiały promocyjne dotyczące inwestycji (filmy itp.) będą zawierały napisy, tłumacza PJM i audiodeskrypcję,
- spełnienia zasady dostępności, neutralność może dotyczyć wyjątkowych projektów,
- gdzie zasada dostępności produktów projektu nie ma zastosowania (np. budowa i przebudowa instalacji służącej do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych) musi też zawsze zostać wyczerpująco uzasadniona i oceniona przez KOP,
- spełnienia wymogów architektonicznych – zapisy o stosowaniu zasady projektowania uniwersalnego, a w opisie dostępności (najlepiej przedstawionym jako załącznik) – szczegółowe opisy dotyczące różnych grup osób z niepełnosprawnościami. Powinny zostać tam zawarte jako minimum informacje, które będą odpowiedzią na pytania z załącznika nr 1 do Wytocznych programowych: Lista sprawdzająca: Jak sprawdzić, czy inwestycja (budynek) jest dostępna dla wszystkich?
- spełnienia wymogów transportowych – zapisy dotyczące usług dostępnych: dostosowań w środkach transportu, zobowiązań do wprowadzenia do SIWZ zapisów w odniesieniu do: miejsc dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Projekt infrastrukturalny nie realizuje zasady dostępności gdy:

- nie ma żadnych informacji we wniosku o dofinansowanie dotyczącej ww. zasady;

- informacje wskazują, że projekt może dyskryminować, np. niezasadna neutralność projektu, w tym jego produktów;
- stosowanie ogólnych sformułowań, np. realizacja projektu jest zgodna z zasadą równości szans, produkty projektu będą dostępne dla wszystkich.

7.2. Monitorowanie i sprawozdawczość realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Podmioty realizujące projekty powinny we wniosku o płatność sprawozdawać sposób realizacji założeń odnośnie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji opisanych we wniosku o dotację.

Szczególnie należy więc zwrócić uwagę na:

- dostępność stron internetowych projektu zgodną ze standardem WCAG 2.0 na poziomie AA,
- dostępność produktów projektu (w tym stosowanie projektowania uniwersalnego),
- zaangażowanie osób z niepełnosprawnościami w procesy konsultacyjne/analizę potrzeb w trakcie realizacji projektu,
- zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami przy realizacji projektu,
- uwzględnianie zasad dostępności w procesie zlecania zamówień publicznych – zapisy SIWZ, stosowanie klauzul społecznych promujących zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku braku informacji dotyczących dostępności należy dążyć do ich uzupełnienia. Jeśli braki będą wynikać z niezapewnienia dostępności, powinna być to przesłanka do uznania wydatków za niekwalifikowane. Beneficjenci mogą przedstawiać wyniki zewnętrznych audytów dostępności produktów i działań realizowanych w projektach. Pozwoli to na tzw. uczenie w działaniu, ponieważ obecnie wiedza dotycząca dostępności nie jest powszechna – zarówno w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu funduszy europejskich, jak i wśród projektodawców.

7.3. Kontrola – jak zweryfikować czy działania dotyczące zasady dostępności zostały zrealizowane zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie?

Przestrzeganie zasady dostępności jest sprawdzane w ramach standardowych działań kontrolnych. W trakcie kontroli zwracana będzie szczególna uwaga na zgodność realizowanych inwestycji z opisem dostępności, zawartym we wniosku o dofinansowanie. Na wnioskach o płatność, w tym końcowych, istnieje możliwość przedstawienia przez projektodawcę audytu dostępności i zgodności produktu projektu z zaplanowanym opisem dostępności. Weryfikacja tych elementów przez instytucję powinna być podstawą do oceny poziomu dostępności i kwalifikowalności poniesionych wydatków.

7.4. Kontrola dostępności informacji i promocji

Dostępność w kontekście informacji i promocji powinna dotyczyć przynajmniej następujących aspektów:

- możliwość wzięcia udziału przez przyszłych użytkowników inwestycji w spotkaniach promocyjnych/konsultacyjnych;
- dostępność informacji dla ogółu mieszkańców, że projekt został zrealizowany przy wykorzystaniu środków UE.

Ocenie podlega sposób organizacji spotkań dotyczących projektów infrastrukturalnych, na których realizatorzy projektów powinni badać potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Spotkania takie są bardzo istotne, ponieważ pozwolą na przygotowanie właściwych rozwiązań związanych z użytecznością danej inwestycji dla jak najszerszej grupy społecznej, a więc będą miały realny wpływ na projekty infrastrukturalne.

7.5. Dostępność informacji o projekcie

Weryfikacja w trakcie realizacji projektu powinna polegać na sprawdzeniu, czy realizator zapewnił uniwersalny dostęp do informacji i w uniwersalny sposób promuje projekt:

- dla osób głuchych – czy informacje o projekcie i materiały promocyjne były uzupełnione o tłumaczenie na polski język migowy (PJM)?
- dla osób słabosłyszących – czy materiały wideo zawierające ścieżkę dźwiękową były uzupełnione o napisy, a informacje zawarte w materiałach dźwiękowych (audycje radiowe, podcasty itp.) są także dostępne w formie pisemnej?
- dla osób niewidomych – czy strona www, na której prezentowane są informacje, jest zgodna ze standardem WCAG 2.0 przynajmniej na poziomie AA?
- dla osób słabowidzących – czy strona internetowa zapewnia możliwość zwiększenia/odwrócenia kontrastu, powiększenia czcionki lub zmiany koloru, czy materiały informacyjne w wersji elektronicznej są dostępne?
- dla osób z ograniczoną percepcją – czy język, jakim posługiwano się w procesie informacji i rekrutacji, jest językiem prostym?
- dla osób z problemami z poruszaniem się – czy biuro projektu znajduje się w pomieszczeniu dostępnym architektonicznie?

W sprawozdaniu z realizacji projektu powinno się też znaleźć oświadczenie o zapewnieniu realizacji zasady równości – wraz z uszczegółowieniem, jak była ona realizowana. Sprawdzeniu powinny podlegać następujące cechy miejsc, w których odbywały się spotkania promocyjne/informacyjne itp.:

- odpowiednie miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych poruszających się samochodami;
- łatwy dojazd z parkingu do wejścia dla osób na wózkach;
- proste i czytelne dojście dla osób niewidomych, słabowidzących lub poruszających się o kulach;
- drzwi wejściowe odpowiedniej szerokości (minimum 90 cm), aby wjechać wózkami;
- wejście pozbawione schodów lub z podjazdem dla wózków;
- korytarze i windy dostępne dla osób poruszających się na wózkach;
- winda zaopatrzona w przyciski (nie sensory dotykowe) oznaczone alfabetem Braille'a i komunikaty głosowe;
- informacja w budynku dostosowana do możliwości osób z różnymi niepełnosprawnościami, w tym informacja dotycząca sposobu ewakuacji;
- budynek łatwo osiągalny (blisko położony) dla osób poruszających się komunikacją publiczną;
- toaleta w budynku dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością;
- sala szkoleniowa wyposażona w pętlę indukcyjną dla osób słabosłyszących.

Miejsce spotkań informacyjnych powinno umożliwiać osobie z niepełnosprawnością samodzielne dotarcie. Korzystanie z pomocy asystenta to wybór, a nie obowiązek.

7.6. Informowanie o realizacji projektu ze środków UE

Informacja o realizacji projektu infrastrukturalnego ze środków UE powinna spełniać przynajmniej poniższe punkty, żeby mogła być uznana za informację zgodną z Wytycznymi:

- strona internetowa projektu zgodna z WCAG 2.0 na poziomie AA;
- informacja o projekcie w PJM.

Oba wymagania mogą być sprawdzane na etapie analizy sprawozdania końcowego z realizacji projektu. Można wówczas zweryfikować, czy realizatorzy projektu umieścili tłumaczenie na język migowy na stronie internetowej oraz czy przeprowadzili audyt strony w trakcie realizacji.

VIII. PROCEDURA ODWOŁAWCZA

1. Wnioskodawca, którego projekt uzyskał negatywną ocenę w oparciu o kryteria wyboru projektów, to jest:
  - a) nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
  - b) uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania;

w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisemnej informacji o negatywnym wyniku oceny, może złożyć w LAWP pisemny protest. W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

2. Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.
3. Termin na złożenie protestu uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest został:
  - a) złożony osobiście w LAWP przez wnioskodawcę lub osobę przez niego upoważnioną;
  - b) nadany w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe [Dz.U. 2020 poz. 1041 z późn. zm] albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
4. Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia jego rozpatrywania. Wycofanie protestu następuje przez złożenie pisemnego oświadczenia o wycofaniu protestu. W przypadku wycofania protestu przez wnioskodawcę, LAWP pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej. W przypadku wycofania protestu ponowne jego

wniesienie jest niedopuszczalne. W przypadku wycofania protestu wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.

5. Protest rozpatrywany jest przez LAWP w terminie nie dłuższym niż 21 dni licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, jednak nie może on przekroczyć łącznie 45 dni od dnia otrzymania protestu.
6. Protest musi zawierać:
  - a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
  - b) oznaczenie wnioskodawcy;
  - c) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
  - d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
  - e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
  - f) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.
7. W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w pkt 6 lit. a-c i f, lub zawierającego oczywiste omyłki, LAWP wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie wstrzymuje bieg terminu na rozpatrzenie protestu, do czasu złożenia przez wnioskodawcę poprawy.
8. Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia został wniesiony:
  - a) po terminie;
  - b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania;
  - c) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem.
9. Wnioskodawca, który wniósł protest, a protest ten został pozostawiony bez rozpatrzenia lub nie został on uwzględniony w wyniku rozpatrzenia, może złożyć skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie (WSA). Skarga wnoszona jest przez wnioskodawcę bezpośrednio do WSA w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o nieuwzględnieniu złożonego uprzednio protestu albo od dnia otrzymania informacji o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia. Zasady składania skargi do WSA oraz składania skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, określają przepisy art. 61-64 ustawy wdrożeniowej.
10. W przypadku stwierdzenia, w toku kwalifikowania zarzutów protestu, iż ocena projektu była wynikiem błędu o charakterze proceduralnym, pozytywne rozstrzygnięcie protestu kieruje projekt do właściwego etapu oceny, na której pierwotnie doszło do negatywnej oceny. Rozstrzygnięcie uwzględniające protest wskazuje na charakter błędu proceduralnego, uzasadniającego poddanie projektu ponownej ocenie, oraz obejmuje wiążące wskazania co do zasad jej ponownego przeprowadzenia.
11. W przypadku, gdy protest dotyczy oceny spełnienia przez projekt kryteriów pierwszego stopnia lub drugiego stopnia, pozytywny wynik rozstrzygnięcia, skutkuje skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny wskazanego w rozstrzygnięciu protestu i oceny pozostałych kryteriów.

O rozstrzygnięciu podjętym w następstwie rozpatrzenia wniesionego protestu, LAWP informuje wnioskodawcę w formie pisemnej. Informacja powinna zawierać uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia.

12. W przypadku, gdy protest dotyczy oceny spełnienia przez projekt kryteriów trafności merytorycznej lub kryteriów rozstrzygających, pozytywny wynik rozstrzygnięcia, skutkuje aktualizacją Listy projektów, które spełniły kryteria i otrzymały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania w przypadku gdy otrzyma minimalną wymaganą liczbę punktów.
13. W przypadku zwiększenia alokacji środków, w ramach trwającego postępowania konkursowego, LAWP pisemnie informuje wnioskodawcę o umieszczeniu jego projektu na zaktualizowanej Liście projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz zostały wybrane do dofinansowania. Wnioskodawca, który złożył protest a którego projekt został wybrany do dofinansowania skieruje do LAWP oświadczenie o wycofaniu protestu, co skutkuje pozostawieniem protestu bez rozpatrzenia, o czym LAWP poinformuje pisemnie Wnioskodawcę.

IX. ANULOWANIE KONKURSU

1. IOK zastrzega sobie możliwość do anulowania konkursu lub poszczególnych rund konkursu, w szczególności w następujących przypadkach:
  - ogłoszenia i/lub nowelizacji aktów prawnych lub wytycznych lub dokumentów składających się na system realizacji programu mających istotny wpływ na warunki realizacji projektów lub w istotny sposób sprzecznych z postanowieniami niniejszego Regulaminu;
  - wystąpienia nieusuwalnej wady uniemożliwiającej rozstrzygnięcie naboru zgodnie z przepisami ustawy wdrożeniowej;
  - jeżeli w naborze nie został złożony żaden wniosek;
  - zaistnienia siły wyższej powodującej zagrożenie dla interesu publicznego, której wystąpienie czyni niemożliwym lub znacząco utrudnia przeprowadzenie procedury naboru;
  - awarii lub brak dostępności LSI2014, których wystąpienie czyni niemożliwym lub znacząco utrudnia przeprowadzenie procedury naboru.

X. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.1 - Runda I - Wizualizacja wniosku o dofinansowanie z systemu LSI2014 wraz z instrukcją jego wypełniania

Załącznik nr 1.2 - Runda II - Wizualizacja wniosku o dofinansowanie z systemu LSI2014 wraz z instrukcją jego wypełniania

Załącznik nr 1.3 - Runda III - Wizualizacja wniosku o dofinansowanie z systemu LSI2014 wraz z instrukcją jego wypełniania

Załącznik nr 2 - Instrukcja dotycząca przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w systemie LSI2014

Załącznik nr 3 - Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami:

Zał. nr 3.1.1 - Biznes Plan część finansowa

Zał. nr 3.1.2 - Biznes Plan część finansowa

- Zał. nr 3.II.1 - Wizualizacja Formularza informacji do pomocy de minimis
- Zał. nr 3.II.2 - Wizualizacja Formularza informacji do pomocy innej niż de minimis
- Zał. nr 3.II.3 - Kalkulator inwestycji referencyjnej
- Zał. nr 3.II.4 - Wzór audytu energetycznego
- Zał. nr 3.II.5 - Podsumowanie danych z audytów energetycznych z dodatkową informacją w zakresie sporządzania audytu
- Zał. nr 3.III.1 - Wzór upoważnienia szczegółowego
- Zał. nr 3.IV.1 - Oświadczenie o niekaralności - dotyczy osoby fizycznej
- Zał. nr 3.IV.2 - Oświadczenie o niekaralności - dotyczy osoby prawnej
- Zał. nr 3.IV.3 - Oświadczenie Wnioskodawcy o spełnianiu kryteriów MŚP
- Zał. nr 3.IV.3.1 - Dane samego wnioskodawcy stosowane do określenia statusu MŚP
- Zał. nr 3.IV.3.2 - Dane podmiotów partnerskich
- Zał. nr 3.IV.3.3 - Dane podmiotów powiązanych
- Zał. nr 3.IV.4 - Oświadczenie o statusie dużego przedsiębiorstwa
- Zał. nr 3.IV.5 - Wzór promesy kredytowej
- Zał. nr 3.IV.6 - Wzór promesy pożyczki inwestycyjnej
- Zał. nr 3.IV.7 - Oświadczenie o dostarczeniu umowy kredytowej/umowy pożyczki inwestycyjnej
- Zał. nr 3.IV.8 - Upoważnienie do przekazania informacji objętych tajemnicą bankową
- Zał. nr 3.IV.9 - Oświadczenie o uzyskanej pomocy de minimis
- Zał. nr 3.IV.10 - Deklaracja korzystania z płatności zaliczkowych
- Zał. nr 3.IV.11 - Oświadczenie dotyczące kumulacji pomocy

Załącznik nr 4 - Kryteria wyboru projektów

Załącznik nr 5 - Wzór umowy o dofinansowanie

Załącznik nr 6 - Opis wskaźników

Załącznik nr 7 - Lista kodów PKD dla branż szczególnie dotkniętych pandemią COVID-19